

Кодекс України про адміністративні правопорушення

(статті 213 - 330)

([ст.1 - ст.212-20](#)) (Про порядок застосування заходів адміністративного стягнення у вигляді штрафу додатково див. Закон [N 2467-12](#) від 17.06.92)

Розділ III. ОРГАНИ, УПОВНОВАЖЕНІ РОЗГЛЯДАТИ СПРАВИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Глава 16

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

[Стаття 213.](#) Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення

Справи про адміністративні правопорушення розглядаються:

1) адміністративними комісіями при виконавчих комітетах сільських, селищних, міських рад;

2) виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад;

(Пункт третій статті 213 виключений на підставі Закону [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94)

4) районними, районними у місті, міськими чи міськрайонними судами (суддями), а у випадках, передбачених цим Кодексом, місцевими адміністративними та господарськими судами, апеляційними судами, вищими спеціалізованими судами та Верховним Судом України;

5) органами внутрішніх справ, органами державних інспекцій та іншими органами (посадовими особами), уповноваженими на те цим Кодексом.

(Стаття 213 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2453-VI](#) від 07.07.2010)

[Стаття 214.](#) Розмежування компетенції органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення

Адміністративні комісії при виконавчих органах сільських, селищних, міських рад вирішують усі справи про адміністративні правопорушення, за винятком віднесених цим Кодексом до відання інших органів (посадових осіб).

Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад, судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів, органи внутрішніх справ, органи державних інспекцій та інші уповноважені органи (пункт 5 статті 213) розглядають справи про адміністративні правопорушення, віднесені цим Кодексом до їх відання.

(Стаття 214 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94; [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 215.](#) Порядок утворення колегіальних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення

Адміністративні комісії утворюються відповідними органами місцевого самоврядування у складі голови, заступника голови, відповідального секретаря, а також членів комісії. В адміністративних комісіях при виконавчих органах міських рад є посада звільненого відповідального секретаря комісії. Порядок діяльності адміністративних комісій встановлюється цим Кодексом та іншими законодавчими актами України. Адміністративні комісії при виконавчих комітетах районних у містах рад утворюються у разі надання районній у місті раді та її виконавчому комітету відповідних повноважень міською радою.

Порядок утворення інших колегіальних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, а також порядок розгляду справ у цих органах визначаються законами України.

(Стаття 215 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, в редакції Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 216.](#) Правомочність засідань колегіальних органів

Адміністративні комісії мають право розглядати справи про адміністративні правопорушення при наявності не менш як половини членів їх складу, а виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад - при наявності не менш як двох третин від загального складу виконавчого комітету.

Правомочність засідань інших колегіальних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, встановлюється законодавством України.

(Стаття 216 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 217.](#) Повноваження посадових осіб, які розглядають справи про адміністративні правопорушення

посадові особи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, можуть накладати адміністративні стягнення, передбачені цим Кодексом, у межах наданих їм повноважень і лише під час виконання службових обов'язків.

Перелік посадових осіб, які від імені органів, згаданих у пункті 5 статті 213 цього Кодексу, розглядають справи про адміністративні правопорушення, встановлюється законами України.

(Стаття 217 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Глава 17

ПІДВІДОМЧІСТЬ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

[Стаття 218.](#) Адміністративні комісії

Адміністративні комісії при виконавчих органах міських рад розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 45, 46, 92, 99, 103-1 - 104-1, частинами першою, третьою, четвертою і п'ятою статті 111 (за порушення, вчинені на аеродромах, не внесених до державного реєстру аеродромів України, поза територією аеродромів та на посадкових майданчиках), статтею 136 (за вчинення порушень на автомобільному транспорті), статтями 138, 141, 142, 149-152, частиною першою статті 154, статтями 155, 155-2, частиною другою статті 156, статтями 156-1, 156-2, 159, статтею 175-1 (за порушення, вчинені у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтею 179, статтею 180 (крім справ щодо батьків неповнолітніх або осіб, які їх замінюють), частиною четвертою статті 181, статтею 181-1, частиною першою статті 182, статтями 183, 185-12, 186, 186-1, 189, 189-1, 196, 212-1 цього Кодексу.

Адміністративні комісії при виконавчих органах сільських, селищних рад розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 92, статтею 99 (коли правопорушення вчинено громадянином), статтями 103-1, 103-2, 104, статтею 136 (за вчинення порушень на автомобільному транспорті), статтями 141, 142, 150-152, 155, 155-2, частиною другою статті 156, статтями 156-1, 156-2, 159, статтею 175-1 (за порушення, вчинені у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтею 179, статтею 180 (крім справ щодо батьків неповнолітніх або осіб, які їх замінюють), частиною четвертою статті 181, частиною першою статті 182, статтями 183, 186, 186-1, 196, 212-1 цього Кодексу.

(Частину третю статті 218 виключено на підставі Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001) (Стаття 218 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР [N 316-11](#) від 29.05.85, [N 1117-11](#) від 16.10.85, [N 2010-11](#) від 03.04.86, [N 2444-11](#) від 27.06.86, [N 3282-11](#) від 19.12.86, [N 3690-11](#) від 12.03.87, [N 4134-11](#) від 12.06.87, [N 4135-11](#) від 12.06.87, [N 4452-11](#) від 21.08.87, [N 6976-11](#) від 14.12.88, [N 7542-11](#) від 19.05.89, [N 8711-11](#) від 19.01.90, [N 8918-11](#) від 07.07.92, [N 1369-12](#) від 29.07.91; Законами [N 2354-12](#) від 15.05.92, [N 2547-12](#) від 07.07.92, [N 2977-12](#) від 03.02.93, [N 3785-12](#) від 23.12.93, [N 3888-12](#) від 23.12.94, [N 3890-12](#) від 28.01.94, [N 4044-12](#) від 25.02.94, [N 84/94-ВР](#) від 05.07.94, [N 209/94-ВР](#) від 14.10.94, [N 64/95-ВР](#) від 15.02.95, [N 79/95-ВР](#) від 01.03.95, [N 296/95-ВР](#) від 11.07.95, [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, [N 148/96-ВР](#) від 25.04.96, [N 386/96-ВР](#) від 01.10.96, [N 497/96-ВР](#) від 14.11.96, [N 308/97-ВР](#) від 04.06.97; [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 998-XIV](#) від 16.07.99, [N 1969-III](#) від 21.09.2000, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2360-III](#) від 05.04.2001, [N 2550-III](#) від 21.06.2001, [N 2888-III](#) від 13.12.2001, [N 548-IV](#) від 20.02.2003, [N 1745-IV](#) від 03.06.2004, [N 2598-IV](#) від 31.05.2005, [N 2899-IV](#) від 22.09.2005, [N 534-V](#) від 22.12.2006, [N 956-V](#) від 19.04.2007, [N 2430-VI](#) від 06.07.2010)

[Стаття 219.](#) Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад

Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 92, 99 (коли правопорушення вчинено громадянином), статтями 104, 141, 142, 152, 159, статтею 175-1 (за порушення, вчинені у місцях, заборонених

рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтею 179, статтею 180 (крім справ щодо батьків неповнолітніх або осіб, які їх замінують), частиною четвертою статті 181, частиною першою статті 182, статтями 183, 186-1.

(Стаття 219 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 316-11 від 29.05.85, [N 1117-11](#) від 16.10.85, [N 2010-11](#) від 03.04.86, [N 2444-11](#) від 27.06.86, [N 3282-11](#) від 19.12.86, [N 4135-11](#) від 12.06.87, [N 6976-11](#) від 14.12.88; Законами [N 2547-12](#) від 07.07.92, [N 3785-12](#) від 23.12.93, [N 209/94-ВР](#) від 14.10.94, [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, [N 148/96-ВР](#) від 25.04.96; в редакції Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001; із змінами, внесеними згідно із Законами [N 1745-IV](#) від 03.06.2004, [N 2899-IV](#) від 22.09.2005) (Статтю 220 виключено на підставі Закону [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94) (Статтю 220-1 виключено на підставі Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Стаття 221. Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді)

Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 41, статтями 41-1 - 41-3, 42-1 - 42-3, частиною першою статті 44, статтями 44-1, 46-1, 46-2, 51, 51-2, частинами другою, четвертою та п'ятою статті 85, статтями 85-1, 88 - 88-2, 90, 91, 92-1, 96-1, 98, 101-103, частиною першою статті 106-1, статтями 106-2, 107-1, частиною другою статті 112, частинами третьою та шостою статті 121, частинами третьою та четвертою статті 122, статтями 122-2, 122-4, 122-5, частиною третьою статті 123, статтею 124, частиною четвертою статті 127, частиною другою статті 127-1, статтею 130, частиною третьою статті 133, статтею 139, частиною четвертою статті 140, статтею 146, частиною другою статті 154, статтею 155-1, частинами першою, третьою і четвертою статті 156, статтями 160, 160-2, 162, 163-1 - 163-4, 163-12, 164, 164-3, 164-5 - 164-14, 166-1 - 166-4, 166-7 - 166-12, 173 - 173-2, 174, 177-2, частиною третьою статті 178, частинами першою, другою і третьою статті 181, частиною другою статті 182, статтями 184 - 185-1, 186-5 - 188-1, 188-13, 188-14, 188-16, 188-17, 188-19, 188-22, 188-25, 188-27, 188-28, 188-31, 188-32, 188-33, 188-34, 188-35, частиною першою статті 189-1, статтями 190, 191, 193, 195-1 - 195-6, частиною першою статті 203, статтями 204 - 206-1, 212-2 - 212-20 цього Кодексу, а також справи про адміністративні правопорушення, вчинені особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років.

(Стаття 221 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР [N 316-11](#) від 29.05.85, [N 2444-11](#) від 27.06.86, [N 4452-11](#) від 21.08.87, [N 6347-11](#) від 03.08.88, [N 6976-11](#) від 14.12.88, [N 7445-11](#) від 27.04.89, [N 8710-11](#) від 19.01.90, [N 8711-11](#) від 19.01.90, [N 8918-11](#) від 07.03.90, [N 9082-11](#) від 20.04.90, [N 9166-11](#) від 04.05.90, [N 647-12](#) від 18.01.91, [N 661-12](#) від 28.01.91, [N 1369-12](#) від 29.07.91, [N 1413-12](#) від 09.08.91; Законами [N 1255-12](#) від 25.06.91, [N 2857-12](#) від 15.12.92, [N 2992-12](#) від 04.02.93, [N 3039-12](#) від 03.03.93, [N 3350-12](#) від 30.06.93, [N 3582-12](#) від 11.11.93, [N 3785-12](#) від 23.12.93, [N 3888-12](#) від 28.01.94, [N 179/94-ВР](#) від 22.09.94, [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 8/95-ВР](#) від 19.01.95, [N 64/95-ВР](#) від 15.02.95, [N 123/95-ВР](#) від 05.04.95, [N 210/95-ВР](#) від 02.06.95, [N 358/95-ВР](#) від 05.10.95, [N 386/96-ВР](#) від 01.10.96, [N 666/97-ВР](#) від 21.11.97, [N 210/98-ВР](#) від 24.03.98, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 812-XIV](#) від 02.07.99, [N 998-XIV](#) від 16.07.99, [N 1080-XIV](#) від 21.09.99, [N 1381-XIV](#) від 13.01.2000, [N 1587-III](#) від 23.03.2000, [N 1685-III](#) від 20.04.2000, [N 1744-III](#) від 18.05.2000, [N 1969-III](#) від 21.09.2000, [N 1986-III](#) від 21.09.2000, [N 2056-III](#) від 19.10.2000, [N 2114-III](#) від 16.11.2000, [N 2247-III](#) від 18.01.2001, в редакції Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001, із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2350-III](#) від 05.04.2001, [N 2359-III](#) від 05.04.2001, [N 2550-III](#) від 21.06.2001, [N 2703-III](#) від 20.09.2001, [N 2747-III](#) від 04.10.2001, [N 2787-III](#) від 15.11.2001, [N 2953-III](#) від 17.01.2002, [N 249-IV](#) від 28.11.2002 - набирає чинності 11.06.2003 року, [N 548-IV](#) від 20.02.2003, [N 666-IV](#) від 03.04.2003, [N 676-IV](#) від 03.04.2003, [N 749-IV](#) від 15.05.2003, [N 759-IV](#) від 15.05.2003, [N 1122-IV](#) від 11.07.2003, [N 1128-IV](#) від 11.07.2003, [N 1299-IV](#) від 20.11.2003, [N 1703-IV](#) від 11.05.2004, [N 1745-IV](#) від 03.06.2004, [N 2188-IV](#) від 18.11.2004, [N 2247-IV](#) від 16.12.2004, [N 2322-IV](#) від 12.01.2005, [N 2635-IV](#) від 02.06.2005, [N 2806-IV](#) від 06.09.2005, [N 2899-IV](#) від 22.09.2005, [N 3078-IV](#) від 15.11.2005, [N 3201-IV](#) від 15.12.2005, [N 3504-IV](#) від 23.02.2006, [N 534-V](#) від 22.12.2006, [N 577-V](#) від 11.01.2007, [N 695-V](#) від 22.02.2007, [N 1033-V](#) від 17.05.2007, [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 801-VI](#) від 25.12.2008, [N 1180-VI](#) від 19.03.2009, [N 1508-VI](#) від 11.06.2009, [N 2181-VI](#) від 13.05.2010, [N 2258-VI](#) від 18.05.2010, [N 2453-VI](#) від 07.07.2010, [N 2511-VI](#) від 09.09.2010, [N 2518-VI](#) від 09.09.2010, [N 2677-VI](#) від 04.11.2010, [N 2808-VI](#) від 21.12.2010)

Стаття 221-1. Місцеві господарські та адміністративні суди, апеляційні суди, вищі спеціалізовані суди та Верховний Суд України

Місцеві господарські та адміністративні суди, апеляційні суди, вищі спеціалізовані суди та Верховний Суд України розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185-3 цього Кодексу.

Постанова суду, прийнята за результатами розгляду такої справи, є остаточною і оскарженню не підлягає.

(Кодекс доповнено статтею 221-1 згідно із Законом [N 2453-VI](#) від 07.07.2010)

Стаття 222. Органи внутрішніх справ (міліція)

Органи внутрішніх справ (міліція) розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення громадського порядку, за порушення правил паспортної системи, правил дорожнього руху, правил, що забезпечують безпеку руху транспорту, правил користування засобами транспорту, правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на транспорті, а також про незаконний відпуск і незаконне придбання бензину або інших паливно-мастильних матеріалів (частина перша статті 44, статті 80 і 81 (в частині перевищення нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах транспортних засобів), частина друга статті 106-1, частини перша, друга, третя, четверта і шоста статті 109, статті 110, 111, частина третя статті 114, частина перша статті 115, стаття 116-2, частина друга статті 117, частини перша і друга статті 119, частини перша, друга, четверта і п'ята статті 121, статті 121-1, 121-2, частини перша і друга статті 122, частини перша і друга статті 123, статті 124-1 - 126, частини перша, друга і третя статті 127, частина перша статті 127-1, статті 128-129, частини перша, друга та п'ята статті 133, стаття 133-1, частина друга статті 135, стаття 136 (за винятком порушень на автомобільному транспорті), стаття 137, частини перша, друга і третя статті 140, статті 161, 164-4, 173, статтею 175-1 (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтями 176, 177, частини перша і друга статті 178, статті 189-2, 192, 194, 195, статті 197-201).

Від імені органів внутрішніх справ (міліції) розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

1) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 44, частиною другою статті 106-1, частинами першою, другою, третьою, четвертою і шостою статті 109, статтями 110, 111, частиною третьою статті 114, частиною першою статті 115, статтею 116-2, частиною другою статті 117, частинами першою і другою статті 119, частинами першою, другою і п'ятою статті 133, частиною другою статті 135, статтею 136 (за винятком порушень на автомобільному транспорті), статтями 137, 161, статтями 164-4, 173, статтею 203 цього Кодексу, - начальники органів внутрішніх справ та їх заступники, а статтею 175-1 (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтями 176, 177, частинами першою і другою статті 178, статтями 189-2, 192, 194, 195, 197-201 цього Кодексу - начальники або заступники начальників районних, міських, районних у містах відділів (управлінь) внутрішніх справ; за адміністративні правопорушення, передбачені частинами першою, другою, третьою, четвертою і шостою статті 109, статтями 110, 111, частиною третьою статті 114, частиною першою статті 115, статтею 116-2, частиною другою статті 117, частинами першою і другою статті 133, частиною другою статті 135 цього Кодексу, крім того, - начальники лінійних пунктів міліції, а за порушення, передбачені частиною третьою статті 109, статтею 110 цього Кодексу, - також і інші працівники міліції, на яких покладено нагляд за додержанням відповідних правил. Розмір штрафу, що накладається начальниками лінійних пунктів міліції, не може перевищувати двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 44, статтею 175-1 (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтями 176, 177 частинами першою і другою статті 178 цього Кодексу, крім того - начальники або заступники начальників органів внутрішніх справ на транспорті, інших органів внутрішніх справ, привірених до районних, міських, районних у містах відділів (управлінь) внутрішніх справ, начальники відділень міліції, що є в системі органів внутрішніх справ, а за правопорушення, передбачені статтею 177 і частинами першою та другою статті 178 цього Кодексу, - також дільничні інспектори (старші дільничні інспектори) міліції;

(Абзац четвертий пункту 1 частини другої статті 222 виключено на підставі Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

2) за адміністративні правопорушення, передбачені статтями 80 і 81 (в частині перевищення нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах транспортних засобів), статтею 124-1, частинами другою і третьою статті 126, частиною третьою статті 127, частиною першою статті 127-1, статтями 128-129, статтею 132-1, частиною шостою статті 133-1, частинами першою, другою і третьою статті 140 цього Кодексу, - начальник або заступник начальника відділення (відділу, управління, департаменту), командир або заступник командира окремого підрозділу Державтоінспекції Міністерства внутрішніх справ України, начальник відділу внутрішніх справ або особа, яка виконує його обов'язки;

3) за адміністративні правопорушення, передбачені частинами першою, другою, четвертою і п'ятою статті 121, статтями 121-1, 121-2, частинами першою і другою статті 122, частинами першою і другою статті 123, статтею 125, частиною першою статті 126, частинами першою і другою статті 127, частинами третьою, восьмою і дев'ятою статті 133-1 цього Кодексу, - працівники Державтоінспекції Міністерства внутрішніх справ України, які мають спеціальні звання.

(Стаття 222 із змінами, внесеними згідно з Указами ПБВ [N 316-11](#) від 29.05.85, [N 1117-11](#) від 16.10.85, [N 2444-11](#) від 27.06.86, [N 3282-11](#) від 19.12.86, [N 4134-11](#) від 12.06.87, [N 4135-11](#) від 12.06.87, [N 4452-11](#) від 21.08.87, [N 7542-11](#) від 19.05.89, [N 1369-12](#) від 29.07.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91; Законами [N 3785-12](#) від 23.12.93, [N 3890-12](#) від 28.01.94, [N 155/94-БП](#) від 29.07.94, [N 244/94-БП](#) від 15.11.94, [N 64/95-БП](#) від 15.02.95, [N 296/95-БП](#) від 11.07.95, [N 148/96-БП](#) від 25.04.96, [N 398/96-БП](#) від 02.10.96, [N 55/97-БП](#) від 07.02.97, [N 812-XIV](#) від 02.07.99, [N 1744-III](#) від 18.05.2000, [N 2247-III](#) від 18.01.2001, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2350-III](#) від 05.04.2001, [N 1299-IV](#) від 20.11.2003, [N 2247-IV](#) від 16.12.2004, [N 2899-IV](#) від 22.09.2005, [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 2742-VI](#) від 02.12.2010)

[Стаття 222-1.](#) Органи Державної прикордонної служби України

Органи Державної прикордонної служби України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням прикордонного режиму або режиму в пунктах пропуску через державний кордон України, порушенням іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні і транзитного проїзду через її територію, а також з неповерненням капітаном іноземного судна перепусток на право сходження на берег осіб суднового екіпажу (стаття 202, частина друга статті 203, стаття 207).

Від імені органів Державної прикордонної служби України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

начальники органів охорони державного кордону та Морської охорони Державної прикордонної служби України та їх заступники; керівники підрозділів органів охорони державного кордону та Морської охорони Державної прикордонної служби України, які безпосередньо виконують завдання з охорони державного кордону України.

(Кодекс доповнено статтею 222-1 згідно із Законом [N 812-XIV](#) від 02.07.99; в редакції Закону [N 662-IV](#) від 03.04.2003 - набуває чинності 01.08.2003 року, із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1299-IV](#) від 20.11.2003)

[Стаття 223.](#) Органи державного пожежного нагляду

Органи державного пожежного нагляду розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням встановлених законодавством вимог пожежної безпеки, невиконанням приписів та постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду (статті 120, 175, 188-8).

Від імені органів державного пожежного нагляду розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

1) головні державні інспектори з пожежного нагляду центрального та територіальних органів державного пожежного нагляду та їх заступники - штраф на громадян до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

1-1) старші державні інспектори з пожежного нагляду - штраф на громадян до шести неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до дев'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) головні державні інспектори з пожежного нагляду місцевих органів державного пожежного нагляду, державні інспектори з пожежного нагляду центрального та територіальних органів державного пожежного нагляду - штраф на громадян до шести неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) державні інспектори з пожежного нагляду - штраф на громадян до чотирьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до шести неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Стаття 223 із змінами, внесеними згідно з Указом ПБВ [N 3282-11](#) від 19.12.86, Законом [N 55/97-БП](#) від 07.02.97, в редакції Закону [N 651/97-БП](#) від 19.11.97, із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1155-IV](#) від 11.09.2003)

[Стаття 224.](#) Органи залізничного транспорту

Органи залізничного транспорту розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення правил користування засобами цього транспорту, правил щодо охорони порядку та безпеки руху, правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на залізничному транспорті, правил пожежної безпеки на залізничному транспорті (статті 109, 110, частина перша статті 120, частина перша статті 133, частина перша статті 134, частини перша і третя статті 135, стаття 136).

Від імені органів залізничного транспорту розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

начальники станцій та їх заступники, начальники локомотивних (вагонних) депо, начальники пасажирських поїздів (механіки-бригадири пасажирських поїздів);

контролери-ревізори пасажирських поїздів, ревізори-інструктори пасажирських поїздів, ревізори по контролю доходів, дорожні майстри, начальники дистанцій колії, начальники дистанцій сигналізації та зв'язку;

начальник Управління відомчої воєнізованої охорони Укрзалізниці та його заступники, начальники служб (загонів) відомчої воєнізованої охорони залізниць та їх заступники, начальники відділів (секторів) Управління відомчої воєнізованої охорони залізниць, начальники команд (пожежних поїздів) відомчої воєнізованої охорони залізниць та їх заступники, старші інструктори та інструктори служб (загонів) відомчої воєнізованої охорони залізниць, начальники відділень команд (пожежних поїздів) відомчої воєнізованої охорони залізниць, метрополітенів, начальники груп воєнізованої охорони залізниць, старші в місці розташування станцій посадові особи відомчої воєнізованої охорони залізниць.

(Абзац п'ятий частини другої статті 224 виключено на підставі Закону [N 352-XIV](#) від 23.12.98)

Розмір штрафу, що накладається начальниками пасажирських поїздів (механіками-бригадирами пасажирських поїздів), дорожніми майстрами, начальниками відділень команд (пожежних поїздів) відомчої воєнізованої охорони залізниць, метрополітенів, не може перевищувати двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Стаття 224 із змінами, внесеними згідно з Указом ПБВ [N 3282-11](#) від 19.12.86, Законами [N 55/97-БП](#) від 07.02.97, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 885-VI](#) від 15.01.2009, [N 2742-VI](#) від 02.12.2010)

[Стаття 225.](#) Органи морського і річкового транспорту

Органи морського і річкового транспорту розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення правил по охороні порядку і безпеки руху на морському транспорті, правил користування засобами морського транспорту, правил по охороні порядку і безпеки руху на річковому транспорті і маломірних суднах, правил випуску судна в плавання або допуск до керування судном осіб, які не мають відповідного документа, правил, що забезпечують безпеку експлуатації суден на внутрішніх водних шляхах, правил реєстрації торговельних

суден, правил користування річковими і маломірними суднами, правил утримання баз (споруд) для стоянки маломірних суден, правил пожежної безпеки на морському і річковому транспорті, допуск до керування річковим або маломірним судном осіб, які перебувають у стані сп'яніння, передачу керування судном особі, яка перебуває у стані сп'яніння, керування річковими або маломірними суднами судноводцями у стані сп'яніння, у тому числі вчинене особами, які не мають права керування плавучими засобами, ухилення від проходження огляду на стан сп'яніння, порушення правил перевезення небезпечних речовин або предметів на морському і річковому транспорті, перевезення ручної кладі понад установлені норми на морському і річковому транспорті, безквитковий проїзд на суднах водного транспорту, порушення правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на морському і річковому транспорті, невиконання законних вимог посадових осіб органів морського і річкового транспорту (статті 114, 115, 116, 116-1, 116-2, 116-3, 117, 118, частина перша статті 120, частина третя статті 129, частини п'ята і шоста статті 130, частина друга статті 133, частина перша статті 134, абзац десятий статті 135, статті 136 і 188-15 цього Кодексу).

Від імені органів морського і річкового транспорту розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

- 1) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 114, частиною другою статті 133 цього Кодексу, - начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступники, капітан морського порту;
- 2) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 115 цього Кодексу, - начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступники, капітан морського порту, капітан судна;
- 3) за адміністративні правопорушення, передбачені статтями 116, 116-1, 116-2, 117, 118, частиною третьою статті 129, частинами п'ятою і шостою статті 130 цього Кодексу, - начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступники, капітан річкового порту;
- 4) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 116-3 цього Кодексу, - Головний державний реєстратор флоту України та його заступники;
- 5) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною другою статті 116-3 цього Кодексу, - Головний державний реєстратор флоту України та його заступники, капітан порту;
- 6) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 120 цього Кодексу, - начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступники, капітан порту, капітан судна;
- 7) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 134 та абзацом десятим статті 135 цього Кодексу, - начальник порту та його заступники, начальник пристані і вокзалу, капітан судна;
- 8) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 136 цього Кодексу, - начальник порту та його заступники, начальники районів порту (виробничо-перевантажувального комплексу в порту), начальник морського вокзалу та його заступники, капітан судна;
- 9) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 188-15 цього Кодексу, - начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступники, Головний державний реєстратор флоту України та його заступники.

(Стаття 225 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 3282-11 від 19.12.86, Законами [N 55/97-ВР](#) від 07.02.97, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 2342-III](#) від 05.04.2001; редакції Закону [N 2686-III](#) від 13.09.2001; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008) (Статтю 226 виключено на підставі Закону [N 2686-III](#) від 13.09.2001) (Статтю 227 виключено на підставі Закону [N 2686-III](#) від 13.09.2001)

[Стаття 228.](#) Органи повітряного транспорту

Органи повітряного транспорту розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення правил користування засобами цього транспорту, правил щодо охорони порядку та безпеки авіації, правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на повітряному транспорті, правил пожежної безпеки на повітряному транспорті, правил про міжнародні польоти (стаття 111 (крім порушень, вчинених на аеродромах, не внесених до державного реєстру аеродромів України, поза територію аеродромів та на посадкових майданчиках), частина перша статті 112, стаття 113, частина друга статті 120, частина друга статті 135, стаття 137).

Від імені органів повітряного транспорту розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

- 1) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 111 (крім порушень, вчинених на аеродромах, не внесених до державного реєстру аеродромів України, поза територію аеродромів та на посадкових майданчиках), частиною першою статті 112, частиною другою статті 120, частиною другою статті 135, статтею 137 цього Кодексу:

керівник спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі цивільної авіації України та його заступники, начальник інспекції спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі цивільної авіації України та його заступник, інспектори та регіональні інспектори спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі цивільної авіації України, керівники авіапідприємств та аеропортів або їх заступники, начальники служб організації перевезень авіапідприємств та аеропортів, командири повітряних суден; посадові особи спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту, що виконують контрольню-ревізійні функції;

(Абзац четвертий пункту першого частини другої статті 228 виключено на підставі Закону [N 352-XIV](#) від 23.12.98)

начальники загонів і окремих команд воєнізованої охорони авіапідприємств (аеропортів).

Розмір штрафу, що накладається посадовими особами спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту, що виконують контрольню-ревізійні функції, начальниками служби організації перевезень авіапідприємств (аеропортів), начальниками окремих команд воєнізованої охорони авіапідприємств (аеропортів), не може перевищувати чотирьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

- 2) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 113 цього Кодексу, - керівник спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі цивільної авіації України та його заступники.

(Стаття 228 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 3282-11 від 19.12.86, Законами [N 55/97-ВР](#) від 07.02.97, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2360-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 229.](#) Органи автомобільного транспорту та електротранспорту

Органи автомобільного транспорту та електротранспорту (тролейбус, трамвай) розглядають справи про адміністративні правопорушення, зв'язані з порушенням правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, правил користування автомобільним транспортом та електротранспортом (стаття 119, частина п'ята статті 133, частини перша, друга, четверта, п'ята і шоста статті 133-1, стаття 133-2, частина друга статті 134, частина четверта статті 135).

Від імені органів автомобільного транспорту та електротранспорту розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

- 1) на автомобільному транспорті - директор Державного департаменту автомобільного транспорту - штраф до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; заступники директора Державного департаменту автомобільного транспорту, начальники автотранспортних управлінь спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту в Автономній Республіці Крим та областях - штраф до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; заступники начальників автотранспортних управлінь спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту в Автономній Республіці Крим та областях - штраф до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; контролери автотранспортних управлінь спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту в Автономній Республіці Крим та областях - штраф до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів

громадян;

(Пункт 1 частини другої статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1512-VI](#) від 11.06.2009)

2) на пасажирському електротранспорті (тролейбус, трамвай) - начальники трамвайно-тролейбусних управлінь, начальники трамвайно-тролейбусних депо, начальники служб руху і районів руху трамвайно-тролейбусних управлінь, контролери трамвайно-тролейбусних управлінь.

(Стаття 229 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 3282-11 від 19.12.86, [N 7542-11](#) від 19.05.89; Законами [N 3785-12](#) від 23.12.93, [N 2029-III](#) від 05.10.2000, [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 885-VI](#) від 15.01.2009)(Статтю 230 виключено на підставі Закону [N 8/95-ВР](#) від 19.01.95)

[Стаття 230-1.](#) Органи спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з державного нагляду за додержанням законодавства про працю Органи спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з державного нагляду за додержанням законодавства про працю розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з невиконанням законних вимог посадових осіб цих органів або створенням перешкод для діяльності цих органів (стаття 188-6).

Від імені органів спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з державного нагляду за додержанням законодавства про працю розглядають справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

державні інспектори праці територіальних органів - штраф до вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

Головний державний інспектор праці України, його заступники; головні державні інспектори праці територіальних органів, їх заступники;

державні інспектори праці спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з державного нагляду за додержанням законодавства про працю - штраф до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Кодекс доповнено статтею 230-1 згідно із Законом N 666/97-ВР від 21.11.97; в редакції Закону [N 1725-IV](#) від 18.05.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1027-VI](#) від 19.02.2009)

[Стаття 231.](#) Органи спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці

Органи спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці розглядають справи: про порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, щодо безпечного ведення робіт, зберігання, використання та обліку вибухових матеріалів у галузях промисловості та на об'єктах, підконтрольних органам спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці, про порушення законодавства про надра, а також невиконання законних вимог органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці (частина друга статті 41 (за винятком порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм), статті 47, 57, 58, 93, 94, 188-4).

Від імені органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці розглядають справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

1) за порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, щодо безпечного ведення робіт у галузях промисловості та на об'єктах, підконтрольних органам спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці, а також невиконання законних вимог органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці:

державні інспектори - штраф до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

головні державні інспектори, начальники інспекцій спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці та їх заступники - штраф до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

начальники управлінь і відділів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці та їх заступники - штраф до дев'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

Керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці та його заступники - штраф до чотирнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) за порушення законодавства про надра, нормативних актів про зберігання, використання та облік вибухових матеріалів у галузях промисловості та на об'єктах, підконтрольних органам спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці, а також невиконання законних вимог органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці:

державні інспектори - штраф до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

головні державні інспектори, начальники інспекцій спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці та їх заступники - штраф до одинадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

начальники управлінь і відділів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці та їх заступники - штраф до дванадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

Керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці та його заступники - штраф до чотирнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Стаття 231 із змінами, внесеними згідно із Законами N 8/95-ВР від 19.01.95, [N 55/97-ВР](#) від 07.02.9, [N 352-XIV](#) від 23.12.98; в редакції Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2197-IV](#) від 18.11.2004)

[Стаття 231-1.](#) Органи державного геологічного контролю

Органи державного геологічного контролю розглядають справи про порушення законодавчих та інших нормативних актів, які встановлюють порядок, правила і вимоги щодо проведення робіт по геологічному вивченню надр України (статті 57, 58).

Від імені органів державного геологічного контролю розглядають справи про адміністративні правопорушення та накладати адміністративні стягнення мають право:

державні інспектори - штраф до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

головний державний інспектор державного геологічного контролю та його заступники - штраф до чотирнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Кодекс доповнено статтею 231-1 згідно із Законом [N 1379-XIV](#) від 13.01.2000)(Статтю 232 виключено на підставі Закону [N 8/95-ВР](#) від 19.01.95)(Статтю 233 виключено на підставі Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001)(Статтю 234 виключено на підставі Закону [N 2415-III](#) від 17.05.2001)

[Стаття 234-1.](#) Органи державної контрольно-ревізійної служби в Україні

Органи державної контрольно-ревізійної служби в Україні розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства з фінансових питань (стаття 164-2), порушенням порядку подання фінансової звітності та ведення бухгалтерського обліку при ліквідації юридичної особи (стаття 166-6).

Від імені державної контрольно-ревізійної служби в Україні розглядають справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право: начальник Головного контрольно-ревізійного управління України та його заступники, начальники контрольно-ревізійних управлінь в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі та їх заступники.

(Кодекс доповнено статтею 234-1 згідно із Законом N 2941а-12 від 26.01.93, із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2372-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 234-2.](#) Органи державної податкової служби України

Органи державної податкової служби України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з ухиленням від подання декларації про доходи (стаття 164-1), порушенням порядку подання фінансової звітності та ведення бухгалтерського обліку при ліквідації юридичної особи (стаття 166-6).

Від імені органів державної податкової служби України розглядають справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні

стягнення мають право начальник Головної державної податкової інспекції України та його заступники, начальники державних податкових інспекцій Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст і районів у містах та їх заступники.
(Кодекс доповнено статтею 234-2 згідно із Законом N 323/96-ВР від 12.07.96, із змінами, внесеними згідно із Законами N 23/97-ВР від 23.01.97, [N 1685-III](#) від 20.04.2000, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2372-III](#) від 05.04.2001, [N 548-IV](#) від 20.02.2003)

[Стаття 234-3](#). Національний банк України

Національний банк України розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України або здійсненням ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (стаття 166-5), порушенням порядку подання фінансової звітності та ведення бухгалтерського обліку при ліквідації юридичної особи (стаття 166-6).

Від імені Національного банку України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Голова Національного банку України та його заступники, керівники територіальних управлінь Національного банку України та їх заступники.

(Кодекс доповнено статтею 234-3 згідно із Законом [N 1342-XIV](#) від 22.12.99, із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2372-III](#) від 05.04.2001, [N 2747-III](#) від 04.10.2001)

[Стаття 235](#). Військові комісаріати

Військові комісаріати розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення військовозобов'язаними чи призовниками законодавства про військовий обов'язок і військову службу, про порушення законодавства про мобілізаційну підготовку та мобілізацію, про умисне зіпсуття обліково-військових документів чи втрату їх з необережності, про неявку на виклик у військовий комісаріат, про неподання у військові комісаріати списків юнаків, які підлягають приписці до призовних дільниць, про прийняття на роботу військовозобов'язаних і призовників, які не перебувають на військовому обліку, про незабезпечення сповіщення військовозобов'язаних і призовників про їх виклик у військові комісаріати, перешкоду їх своєчасній явці на збірні пункти чи призовні дільниці, про несвоєчасне подання документів, необхідних для ведення військового обліку військовозобов'язаних і призовників, несповіщення їх про виклик у військові комісаріати, про неподання відомостей про військовозобов'язаних і призовників (статті 210, 210-1, 211 - 211-6).

Від імені військових комісаріатів розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право районні (міські) військові комісари.

(Стаття 235 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 2010-11 від 03.04.86, [N 7542-11](#) від 19.05.89, [N 1369-12](#) від 29.07.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91; в редакції Закону [N 308/97-ВР](#) від 04.06.97; із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2197-IV](#) від 18.11.2004, [N 1014-V](#) від 11.05.2007)

[Стаття 235-1](#). Військова інспекція безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України

Військова інспекція безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України розглядає справи про вчинені водіями військових транспортних засобів - військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також працівниками Збройних Сил України під час виконання ними службових обов'язків правопорушення, передбачені частинами першою, четвертою і п'ятою статті 121, статтею 121-1, частинами першою і другою статті 122, частинами першою і другою статті 123, статтями 124-1 - 126, статтею 132-1 цього Кодексу.

Від імені військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України розглядати справи про адміністративні правопорушення мають право посадові особи військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.

Посадова особа військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, розглянувши справу про зазначені у частині першій цієї статті правопорушення, може накласти на винних адміністративне стягнення у вигляді попередження або передати матеріали про ці правопорушення відповідним командирам (начальникам) для вирішення питання про притягнення винних до відповідальності згідно з [Дисциплінарним статутом Збройних Сил України](#).

Протоколи про вчинені водіями військових транспортних засобів - військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також працівниками Збройних Сил України під час виконання ними службових обов'язків порушення правил дорожнього руху, за які може бути накладено адміністративне стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом, передаються військовим інспектором безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України до суду. Матеріали про вчинені військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також працівниками Збройних Сил України під час виконання ними службових обов'язків правопорушення, передбачені статтями 80, 126, 128, 128-1, частинами першою і другою статті 129 і статтею 140 цього Кодексу, передаються військовою інспекцією безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України відповідним командирам (начальникам) для вирішення питання про притягнення винних до дисциплінарної відповідальності.

(Кодекс доповнено статтею 235-1 згідно із Законом [N 557-XIV](#) від 24.03.99; в редакції Закону [N 743-IV](#) від 15.05.2003; із змінами, внесеними згідно із Законами [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 3161-VI](#) від 17.03.2011)

[Стаття 236](#). Органи, установи та заклади державної санітарно-епідеміологічної служби

Органи, установи та заклади державної санітарно-епідеміологічної служби розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням державних санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм (стаття 42), а також про адміністративні правопорушення, передбачені частиною другою статті 41, статтями 78, 80 - 83, 90-1, 95, 167, 168-1, 170 (коли вони є порушеннями санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм), та статтею 188-11 цього Кодексу.

Від імені органів, установ і закладів державної санітарно-епідеміологічної служби розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення в межах територій та об'єктів нагляду, визначених законодавством, мають право:

- 1) головний державний санітарний лікар України та його заступники, головні державні санітарні лікарі Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, головні державні санітарні лікарі водного, залізничного, повітряного транспорту, водних басейнів, залізниць та їх заступники, головні державні санітарні лікарі районів, міст, районів у містах, лінійних підрозділів та об'єктів водного, залізничного, повітряного транспорту, об'єктів, що мають особливий режим роботи, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України, з'єднань, частин та підрозділів і їх заступники;
- 2) лікарі-гігієністи, лікарі-епідеміологи органів, установ і закладів державної санітарно-епідеміологічної служби - щодо адміністративних правопорушень, передбачених частиною другою статті 41, а також статтями 42, 78, 80 - 83, 95, 167, 168-1, 170 (коли вони є порушеннями санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм).

(Стаття 236 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 3282-11 від 19.12.86, Законами [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, [N 55/97-ВР](#) від 07.02.97; в редакції Закону [N 352-XIV](#) від 23.12.98, із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2171-III](#) від 21.12.2000, [N 662-IV](#) від 03.04.2003 - набуває чинності 01.08.2003 року) (Статтю 237 виключено на підставі Закону [N 352-XIV](#) від 23.12.98)

[Стаття 238](#). Державні органи ветеринарної медицини, підрозділи ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів
Державні органи ветеринарної медицини, підрозділи ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів Міністерства внутрішніх справ України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушеннями правил щодо карантину тварин та інших ветеринарно-санітарних вимог (стаття 107).

Від імені державних органів ветеринарної медицини, підрозділів ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів

Міністерства внутрішніх справ України розглядають справи про адміністративні правопорушення і накладають адміністративні стягнення:

1) Головний державний інспектор ветеринарної медицини України та його заступники, начальник Управління ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів Міністерства внутрішніх справ України та його заступники - штраф на громадян до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб - до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
2) головні державні інспектори ветеринарної медицини Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті та їх заступники, державні інспектори ветеринарної медицини Державного комітету ветеринарної медицини України, інспектори Управління ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів Міністерства внутрішніх справ України, начальники відділів ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів головних управлінь, управлінь Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі та їх заступники - штраф на громадян до дев'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб - до дев'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) головні державні інспектори ветеринарної медицини міст, районів, районів у містах, державні інспектори ветеринарної медицини головних управлінь ветеринарної медицини в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, державні інспектори ветеринарної медицини регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті, державні інспектори ветеринарної медицини пунктів державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті, інспектори відділів ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів головних управлінь, управлінь Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі - штраф на громадян до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб - до вісімнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
4) державні інспектори ветеринарної медицини управлінь ветеринарної медицини міст, районів, районів у містах, завідувачі лабораторіями ветеринарно-санітарної експертизи на ринках, інспектори відділень (відділів) ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів у міських і районних відділах (управліннях) внутрішніх справ - штраф на громадян до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб - до сімнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Державними інспекторами ветеринарної медицини управлінь ветеринарної медицини міст, районів, районів у містах, завідувачі лабораторіями ветеринарно-санітарної експертизи на ринках, інспекторами відділень (відділів) ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів у міських і районних відділах (управліннях) внутрішніх справ штраф може стягуватися на місці з громадян у розмірі трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, з посадових осіб - у розмірі дев'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. (Стаття 238 із змінами, внесеними згідно з Указом ПБП N 2010-11 від 03.04.86; Законами [N 4045-12](#) від 25.02.94, [N 55/97-ВР](#) від 07.02.97, [N 2342-III](#) від 05.04.2001; в редакції Закону [N 1386-VI](#) від 21.05.2009)

[Стаття 238-1.](#) Органи державного контролю за використанням та охороною земель

Органи державного контролю за використанням та охороною земель розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства у сфері використання та охорони земель (статті 52-56 та 188-5 цього Кодексу).

Від імені органів, зазначених у цій статті, розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право: Головний державний інспектор України з контролю за використанням та охороною земель і його заступники, головні державні інспектори з контролю за використанням та охороною земель Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя і їх заступники, старші державні інспектори з контролю за використанням та охороною земель і державні інспектори з контролю за використанням та охороною земель відповідних територій.

(Кодекс доповнено статтею 238-1 згідно із Законом [N 2977-12](#) від 03.02.93; в редакції Закону [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1377-IV](#) від 11.12.2003; в редакції Закону [N 271-VI](#) від 15.04.2008)

[Стаття 238-2.](#) Органи Державної служби з карантину рослин України

Органи Державної служби з карантину рослин України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням вимог щодо виконання фітосанітарних заходів (стаття 105), ввезенням в Україну, вивезенням з України, транзитом через її територію, вивезенням з карантинних зон або ввезенням до них об'єктів регулювання, які не пройшли фітосанітарного контролю (стаття 106), невиконанням законних вимог посадових осіб органів Державної служби з карантину рослин України (стаття 188-26).

Від імені органів, зазначених у цій статті, розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

1) начальник Головної державної інспекції з карантину рослин України - Головний державний інспектор з карантину рослин України та його заступники - штраф на громадян до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до вісімнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) головні державні інспектори з карантину рослин Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя та їх заступники - штраф на громадян до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) державні інспектори з карантину рослин - штраф на громадян до чотирьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до чотирнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Кодекс доповнено статтею 238-2 згідно із Законом [N 4044-12](#) від 25.12.94, із змінами, внесеними згідно із Законами [N 55/97-ВР](#) від 07.02.97, [N 956-V](#) від 19.04.2007)

[Стаття 238-3.](#) Органи державного контролю в галузі насінництва та розсадництва

Органи державного контролю в галузі насінництва та розсадництва розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням порядку та умов ведення насінництва та розсадництва (стаття 104-1).

Від імені органів державного контролю в галузі насінництва та розсадництва розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

1) Головний державний інспектор України з насінництва - начальник Української державної насінневої інспекції, державний інспектор України з розсадництва - начальник Української державної помологічно-ампелографічної інспекції, Головний державний інспектор України з квітково-декоративного насінництва та розсадництва - начальник Української державної квітково-декоративної насінневої інспекції, Головний державний інспектор України з лісового насінництва - начальник Української державної лісонасінневої інспекції - штраф на громадян до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) головні державні інспектори з насінництва Автономної Республіки Крим, областей, районів і міст, головні державні інспектори з лісового насінництва - начальники зональних лісонасінневих інспекцій - штраф на громадян до чотирьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) державні інспектори з насінництва державних насінневих інспекцій, державні інспектори з розсадництва державної помологічно-ампелографічної інспекції, державні інспектори з квітково-декоративного насінництва та розсадництва державної квітково-декоративної насінневої інспекції, державні інспектори з лісового насінництва державних лісонасінневих інспекцій - штраф на громадян до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Кодекс доповнено статтею 238-3 згідно із Законом [N 1228-XIV](#) від 17.11.99, в редакції Закону [N 1805-IV](#) від 17.06.2004)

[Стаття 238-4.](#) Спеціально уповноважені органи виконавчої влади у сфері захисту рослин

Спеціально уповноважені органи виконавчої влади у сфері захисту рослин розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані

з порушенням законодавства про захист рослин (стаття 83-1), а також щодо невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноважених органів виконавчої влади у сфері захисту рослин (стаття 188-12).

Від імені органів, зазначених у цій статті, розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

- 1) Головний державний інспектор захисту рослин України і його заступники - штраф на громадян до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до вісімнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- 2) головні державні інспектори захисту рослин Автономної Республіки Крим, областей та їх заступники - штраф на громадян до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- 3) головні державні інспектори захисту рослин районів - штраф на громадян до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до чотирнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Кодекс доповнено статтею 238-4 згідно із Законом [N 1368-XIV](#) від 11.01.2000; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 736-V](#) від 14.03.2007)

Стаття 239. Спеціально уповноважені органи виконавчої влади в галузях водного господарства, геології та використання надр

Органи спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі водного господарства розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням правил використання, охорони водних ресурсів (статті 48, 59, 60, 61 (за винятком випадків забруднення та вичерпання підземних вод або порушення водоохоронного режиму на водозборах, яке спричинило забруднення цих вод)).

Органи спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі геології та використання надр розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 59, 60, 61 цього Кодексу, у випадках забруднення та вичерпання підземних вод або порушення водоохоронного режиму на водозборах, яке спричинило забруднення цих вод.

Від імені органів, зазначених у цій статті, розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

- 1) заступники керівника спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі водного господарства, заступники керівника спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі водного господарства Автономної Республіки Крим, начальники, заступники начальників управління комплексного використання водних ресурсів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі водного господарства та управління водних ресурсів і водогосподарських систем спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі водного господарства Автономної Республіки Крим, начальники басейнових водогосподарських об'єднань та їх заступники, до компетенції яких належать питання використання та охорони вод і відтворення водних ресурсів, начальники регіональних (обласних) управлінь та відділів комплексного використання водних ресурсів (водного господарства) спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі водного господарства, заступник керівника спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі екології та природних ресурсів, до компетенції якого належать питання контролю за охороною підземних вод, керівники, заступники керівника спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі геології та використання надр - штраф на громадян до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- 2) начальники відділів водних ресурсів, завідувачі гідрохімічними лабораторіями басейнових управлінь водних ресурсів, регіональних управлінь та відділів комплексного використання водних ресурсів, обласних управлінь водного господарства спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі водного господарства, директори державних регіональних та казенних підприємств спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі геології та використання надр - штраф на громадян до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

- 3) провідні інженери басейнових управлінь водних ресурсів, регіональних (обласних) управлінь і відділів комплексного використання водних ресурсів (водного господарства) спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі водного господарства - штраф на громадян до чотирьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Стаття 239 із змінами, внесеними згідно із Законом N 55/97-ВР від 07.02.97, в редакції Законів [N 1040-XIV](#) від 14.09.99, [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Стаття 240. Органи рибоохорони

Органи рибоохорони розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням правил рибальства та охорони рибних запасів, передбачені статтею 50, частиною третьою статті 85, статтями 86-1, 91-2 і 188-5 цього Кодексу.

Від імені органів рибоохорони розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право: керівник спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі рибного господарства та його заступники, начальники басейнових управлінь по охороні, відтворенню рибних ресурсів і регулюванню рибальства та їх заступники, начальники відділів рибоохорони зазначених басейнових управлінь, начальники державних інспекцій рибоохорони, старші державні інспектори та державні інспектори рибоохорони.

(Стаття 240 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 2010-11 від 03.04.86, в редакції Закону [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 1122-IV](#) від 11.07.2003)

Стаття 241. Органи лісового господарства

Органи лісового господарства розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 49, 63-70, 73, 75, 77, 188-5 цього Кодексу.

Від імені органів лісового господарства розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право: Керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі лісового господарства та його заступники, начальник, його заступники та спеціалісти управління охорони і захисту лісу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі лісового господарства, керівники, головні лісничі, начальники, старші інженери та інженери відділів охорони і захисту лісу державних органів лісового господарства Автономної Республіки Крим та областей, керівники, головні лісничі, старші інженери та інженери по охороні і захисту лісу держлісгоспів та інших державних лісгосподарських підприємств і організацій, начальник, заступник начальника з льотно-виробничої служби, командири авіаланок, старші льотчики-спостерігачі та льотчики-спостерігачі баз авіаційної охорони лісів, лісничі, помічники лісничих, майстри лісу.

Старшими інженерами та інженерами відділів охорони, захисту лісу державних органів лісового господарства Автономної Республіки Крим та областей, старшими інженерами та інженерами по охороні і захисту лісу держлісгоспів та інших державних лісгосподарських підприємств і організацій, старшими льотчиками-спостерігачами та льотчиками-спостерігачами баз авіаційної охорони лісів, лісничими, помічниками лісничих та майстрами лісу штраф до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за правопорушення, передбачені статтями 70, 73 та 77 цього Кодексу, може стягуватися на місці.

(Стаття 241 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 2010-11 від 03.04.86, в редакції Закону [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, із змінами, внесеними згідно із Законами [N 55/97-ВР](#) від 07.02.97, [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Стаття 242. Органи мисливського господарства

Органи мисливського господарства розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням правил ведення мисливського господарства і полювання, передбачені статтею 50, частиною першою статті 85, статтями 91-2 і 188-5 цього Кодексу.

Від імені органів мисливського господарства розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення

мають право керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань лісового, мисливського господарства та полювання і його заступники, начальник управління мисливського господарства спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань лісового, мисливського господарства та полювання і його заступники, керівники, заступник керівника з питань мисливського господарства, головні лісничі, головні мисливствознавці, начальники відділів (секторів), головні або провідні спеціалісти відділів (секторів) мисливського господарства територіальних органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань лісового, мисливського господарства та полювання, державні районні мисливствознавці, керівники, головні лісничі, лісничі, головні мисливствознавці, мисливствознавці держлісгоспів, інших державних лісгосподарських підприємств, а також державних лісомисливських та державних мисливських господарств.

Керівниками, заступником керівника з питань мисливського господарства, головними лісничими, головними мисливствознавцями, начальниками відділів (секторів), головними або провідними спеціалістами відділів (секторів) мисливського господарства територіальних органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань лісового, мисливського господарства та полювання, державними районними мисливствознавцями, керівниками, головними лісничими, лісничими, головними мисливствознавцями, мисливствознавцями держлісгоспів, інших державних лісгосподарських підприємств, а також державних лісомисливських та державних мисливських господарств штраф до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за правопорушення, передбачені частиною першою статті 85 цього Кодексу, може стягуватися на місці.

(Стаття 242 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 2010-11 від 03.04.86, в редакції Закону [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 1122-IV](#) від 11.07.2003, [N 1827-VI](#) від 21.01.2010)

[Стаття 242-1.](#) Органи спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі екології та природних ресурсів України

Органи спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі екології та природних ресурсів України розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 47 - 50, 52-55, 57 - 74, 76 - 77-1, статтею 78 (крім порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм), статтями 78-1 - 79-1 та статтями 80-83 (крім порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм, а також перевищення нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах транспортних засобів), частинами першою та третьою статті 85, статтями 86-1, 87, статтею 89 (щодо диких тварин), статтею 90-1 (крім порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм), статтями 91-1 - 91-4, статтею 95 (крім порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм та норм ядерної безпеки), статтею 153, статтею 167 (щодо реалізації нафтопродуктів, екологічні показники яких не відповідають вимогам стандартів, норм та правил) і статтею 188-5.

Від імені органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі екології та природних ресурсів України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

1) за адміністративні правопорушення, передбачені статтями 47 - 50, 52- 55, 57 - 74, 76 - 77-1, статтею 78 (крім порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм), статтями 78-1 - 79-1 та статтями 80-83 (крім порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм, а також перевищення нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах транспортних засобів), частинами першою та третьою статті 85, статтями 86-1, 87, статтею 89 (щодо диких тварин), статтею 90-1 (крім порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм), статтями 91-1 - 91-4, статтею 95 (крім порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм та норм ядерної безпеки), статтею 153 (щодо вимог з охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів і радіаційної безпеки), статтею 167 (щодо реалізації нафтопродуктів, екологічні показники яких не відповідають вимогам стандартів, норм та правил) і статтею 188-5 (щодо вимог з охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів і радіаційної безпеки) цього Кодексу, - Головний державний інспектор України з охорони навколишнього природного середовища та його заступники, головні державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, області, міст Києва і Севастополя та їх заступники, головні державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Чорного, Азовського морів та їх заступники, старші державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища, державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища.

(Пункт 2 частини другої статті 242-1 виключено на підставі Закону [N 1284-IV](#) від 18.11.2003)

Старшими державними інспекторами та державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища штраф до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за правопорушення, передбачені статтями 70, 73, 77, частиною третьою статті 85, статтею 153, штраф до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за правопорушення, передбачені частиною першою статті 85 цього Кодексу, може стягуватися на місці.

(Кодекс доповнено статтею 242-1 згідно із Законом [N 3176-12](#) від 04.05.93; із змінами, внесеними згідно із Законами [N 8/95-ВР](#) від 19.01.95, [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, [N 55/97-ВР](#) від 07.02.97, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 1288-XIV](#) від 14.12.99, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 254-IV](#) від 28.11.2002, [N 1122-IV](#) від 11.07.2003, [N 1254-IV](#) від 18.11.2003, [N 1284-IV](#) від 18.11.2003, [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 1827-VI](#) від 21.01.2010)

[Стаття 243.](#) Національна комісія з питань регулювання зв'язку та Державна інспекція зв'язку

Національна комісія з питань регулювання зв'язку розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про телекомунікації та поштовий зв'язок (стаття 148-5).

Державна інспекція зв'язку розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про телекомунікації, поштовий зв'язок та радіочастотний ресурс України (статті 144, 145, 147, 148-1 - 148-4 і 188-7).

Від імені Державної інспекції зв'язку розглядати справи про адміністративні правопорушення та накладати адміністративні стягнення мають право керівник Державної інспекції зв'язку та уповноважені ним посадові особи.

(Стаття 243 в редакції Законів [N 386/96-ВР](#) від 01.10.96, [N 1280-IV](#) від 18.11.2003, [N 1876-IV](#) від 24.06.2004, [N 2299-VI](#) від 01.06.2010)

[Стаття 244.](#) Органи Міністерства аграрної політики України

Органи Міністерства аграрної політики України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням правил технічної експлуатації самохідних сільськогосподарських машин і правил техніки безпеки під час їх експлуатації (стаття 108).

Від імені органів Міністерства аграрної політики України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право начальник Державної інспекції нагляду за технічним станом машин, обладнанням та якістю пально-мастильних матеріалів Міністерства аграрної політики України та його заступники, начальники інспекцій державного технічного нагляду Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та їх заступники або уповноважені ними посадові особи.

(Стаття 244 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001; в редакції Закону [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 244-1.](#) Органи, які здійснюють державний пробірний контроль

Органи, які здійснюють державний пробірний контроль, розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням встановленого порядку виробництва, використання та реалізації дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння (частина друга статті 189-1).

Від імені органів, які здійснюють державний пробірний контроль, розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право голова Державної пробірної служби та його заступники.

(Кодекс доповнено статтею 244-1 згідно з Указом ПВР [N 2010-11](#) від 03.04.86, із змінами, внесеними згідно із Законом [N 55/97-ВР](#) від 07.02.97, в редакції Закону [N 1986-III](#) від 21.09.2000)

[Стаття 244-2.](#) Органи Пенсійного фонду України

Органи Пенсійного фонду України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушеннями законодавства про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (стаття 165-1) та з перешкоджанням уповноваженим особам Пенсійного фонду України у проведенні перевірок (стаття 188-23).

Від імені органів Пенсійного фонду України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Голова правління Пенсійного фонду України, його заступники, начальники головних управлінь Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві, Севастополі та їх заступники, начальники управлінь Пенсійного фонду України в районах, містах, районах у містах та їх заступники.

(Кодекс доповнено статтею 244-2 згідно із Законом [N 2704-12](#) від 16.10.92; із змінами, внесеними згідно із Законами [N 305/95-ВР](#) від 13.07.95, [N 429-IV](#) від 16.01.2003; в редакції Закону [N 3108-IV](#) від 17.11.2005; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2464-VI](#) від 08.07.2010)

[Стаття 244-3.](#) Органи державної статистики

Органи державної статистики розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень (стаття 186-3).

Від імені органів державної статистики розглядати справи і накладати адміністративні стягнення мають право керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі статистики та його заступники, керівники органів державної статистики в Автономній Республіці Крим, областях, районах і містах та їх заступники.

(Кодекс доповнено статтею 244-3 згідно із Законом [N 3350-12](#) від 30.06.93, в редакції Закону [N 1929-III](#) від 13.07.2000)

[Стаття 244-4.](#) Органи виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів

Органи виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про захист прав громадян-споживачів (статті 155, 155-2 частина друга статті 156, статті 156-1, 156-2, 167 - стосовно правопорушень під час реалізації продукції промисловими підприємствами громадянам-споживачам (крім правопорушень щодо лікарських засобів та порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм), статті 168, 168-1 (крім правопорушень щодо лікарських засобів та порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм), стаття 168-2, стаття 170 - стосовно правопорушень під час транспортування, зберігання і використання продукції, призначеної для реалізації громадянам-споживачам (крім правопорушень щодо лікарських засобів та порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм), стаття 170-1 - щодо правопорушень під час реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг громадянам-споживачам, стаття 172 - стосовно порушень на підприємствах (в організаціях) торгівлі, громадського харчування, сфери послуг і громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю, стаття 188-2).

Від імені органів виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері стандартизації, метрології та сертифікації і його заступники;

керівник спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у справах захисту прав споживачів в Автономній Республіці Крим та його заступники, начальники управлінь у справах захисту прав споживачів областей, міст Києва і Севастополя та їх заступники.

(Кодекс доповнено статтею 244-4 згідно із Законом [N 3683-12](#) від 15.12.93; із змінами, внесеними згідно із Законами [N 79/95-ВР](#) від 01.03.95, [N 23/97-ВР](#) від 23.01.97, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 1685-III](#) від 20.04.2000, [N 2342-III](#) від 05.04.2001; в редакції Закону [N 2443-III](#) від 24.05.2001 - набирає чинності 01.09.2001 року; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2899-IV](#) від 22.09.2005)

[Стаття 244-5.](#) Органи державного контролю за цінами

Органи державного контролю за цінами розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням порядку формування та застосування цін і тарифів, а також невиконанням вимог органів державного контролю за цінами (статті 165-2, 188-3).

Від імені органів державного контролю за цінами розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право начальник Державної інспекції з контролю за цінами спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань економічної політики та його заступники, начальники державних інспекцій з контролю за цінами в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі та їх заступники.

(Кодекс доповнено статтею 244-5 згідно із Законом [N 179/94-ВР](#) від 22.09.94; із змінами, внесеними згідно із Законами [N 860-IV](#) від 22.05.2003, [N 885-VI](#) від 15.01.2009)

[Стаття 244-6.](#) Інспекції державного архітектурно-будівельного контролю

Державна архітектурно-будівельна інспекція України та її територіальні органи (далі - інспекції державного архітектурно-будівельного контролю) розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з недодержанням екологічних вимог під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції та прийняття в експлуатацію об'єктів чи споруд, недодержанням державних стандартів, норм і правил під час проектування і будівництва, а також самовільним будівництвом будинків або споруд (статті 79-1, 96, 97).

Від імені інспекцій державного архітектурно-будівельного контролю розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право начальник Державної архітектурно-будівельної інспекції України та його заступники, начальники інспекцій державного архітектурно-будівельного контролю та їх заступники.

(Кодекс доповнено статтею 244-6 згідно із Законом [N 209/94-ВР](#) від 14.10.94, із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1026-V](#) від 16.05.2007)

(Положення статті 244-6 визнано конституційними згідно з Рішенням Конституційного Суду [N 4-рп/2009](#) від 03.02.2009)

[Стаття 244-7.](#) Органи виконавчої влади у сфері стандартизації, метрології та сертифікації

Органи виконавчої влади у сфері стандартизації, метрології та сертифікації розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації (стаття 167 - за винятком правопорушень під час реалізації продукції промисловими підприємствами громадянам-споживачам і правопорушень щодо лікарських засобів та порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм; статті 169, 170 - за винятком правопорушень під час транспортування, зберігання і використання продукції, призначеної для реалізації громадянам-споживачам і правопорушень щодо лікарських засобів та порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм; стаття 170-1 - за винятком правопорушень під час випуску, реалізації товарів, виконання робіт та надання послуг громадянам-споживачам, статті 171, 171-1, 172, 172-1, 188-9).

Від імені органів виконавчої влади у сфері стандартизації, метрології та сертифікації розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері стандартизації, метрології та сертифікації і його заступники;

директори центрів стандартизації, метрології та сертифікації Автономної Республіки Крим, області, міста та їх заступники.

(Кодекс доповнено статтею 244-7 згідно із Законом [N 79/95-ВР](#) від 01.03.95; із змінами, внесеними згідно із Законами [N 73/98-ВР](#) від 04.02.98, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 898-XIV](#) від 09.07.99, [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 244-8.](#) Органи державного контролю якості лікарських засобів

Органи державного контролю якості лікарських засобів розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з недодержанням вимог стандартів, норм, правил і технічних умов під час виробництва, зберігання, транспортування, реалізації чи використання лікарських засобів, передбачені статтями 167 - 170 цього Кодексу, з порушенням встановленого порядку взяття, переробки, зберігання, реалізації і застосування донорської крові та (або) її компонентів і препаратів (стаття 45-1), а також з невиконанням законних вимог посадових осіб

органів державного контролю якості лікарських засобів (стаття 188-10).

Від імені органів державного контролю якості лікарських засобів розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Головний державний інспектор України з контролю якості лікарських засобів та його заступники, начальники державних інспекцій з контролю якості лікарських засобів в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, їх заступники та державні інспектори з контролю якості лікарських засобів.

(Кодекс доповнено статтею 244-8 згідно із Законом [N 352-XIV](#) від 23.12.98, із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)
[Стаття 244-9.](#) Органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

Органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття (стаття 165-3) та перешкоджанням уповноваженим особам органів Фонду у проведенні перевірок (стаття 188-23).

Від імені Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право керівник виконавчої дирекції Фонду, його заступники, керівники робочих органів виконавчої дирекції Фонду - центру зайнятості Автономної Республіки Крим, обласних, Київського і Севастопольського міських, районних, міськрайонних, міських та районних у містах центрів зайнятості та їх заступники.

(Кодекс доповнено статтею 244-9 згідно із Законом [N 429-IV](#) від 16.01.2003; текст статті 244-9 в редакції Закону [N 2464-VI](#) від 08.07.2010)

[Стаття 244-10.](#) Органи Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України
Органи Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності (стаття 165-4), а також перешкоджанням уповноваженим особам органів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у здійсненні перевірок (стаття 188-23).

Від імені Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право керівник виконавчої дирекції Фонду, його заступники, керівники робочих органів виконавчої дирекції Фонду в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі та їх заступники, керівники районних та міських відділень виконавчої дирекції Фонду.

(Кодекс доповнено статтею 244-10 згідно із Законом [N 429-IV](#) від 16.01.2003; із змінами, внесеними згідно із Законами [N 435-V](#) від 12.12.2006, [N 2464-VI](#) від 08.07.2010)

[Стаття 244-11.](#) Органи Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності

Органи Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням (стаття 165-5), та перешкоджанням уповноваженим особам органів Фонду у проведенні перевірок (стаття 188-23).

Від імені Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право керівники виконавчої дирекції Фонду, його заступники, керівники виконавчих дирекцій відділень Фонду в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі та їх заступники, керівники районних, міжрайонних, міських, районних у містах виконавчих дирекцій відділень Фонду.

(Кодекс доповнено статтею 244-11 згідно із Законом [N 429-IV](#) від 16.01.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2464-VI](#) від 08.07.2010)

[Стаття 244-12.](#) Органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки

Органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням правил і норм ядерної та радіаційної безпеки (стаття 95), а також з невиконанням законних вимог (приписів) посадових осіб органів державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки (стаття 188-18).

Від імені органів державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Головний державний інспектор з ядерної та радіаційної безпеки України, його заступники.

(Кодекс доповнено статтею 244-12 згідно із Законом [N 1284-IV](#) від 18.11.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1393-VI](#) від 21.05.2009)

[Стаття 244-13.](#) Органи Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії

Органи Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 95-1 (у частині порушення вимог нормативно-правових актів щодо технічної експлуатації енергетичного обладнання споживачів) і статтею 188-20.

Від імені органів Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

- 1) головний державний інспектор з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії та його заступники - попередження або штраф на громадян та посадових осіб до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- 2) старші державні інспектори з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії - попередження або штраф на громадян та посадових осіб до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- 3) державні інспектори з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії - попередження або штраф на громадян та посадових осіб до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Кодекс доповнено статтею 244-13 згідно із Законом [N 2598-IV](#) від 31.05.2005)

[Стаття 244-14.](#) Органи Державної інспекції з експлуатації електричних станцій і мереж

Органи Державної інспекції з експлуатації електричних станцій і мереж розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 95-1 (крім порушення вимог нормативно-правових актів щодо технічної експлуатації енергетичного обладнання споживачів).

Від імені органів Державної інспекції з експлуатації електричних станцій і мереж розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

- 1) начальник Державної інспекції з експлуатації електричних станцій і мереж та його заступники - попередження або штраф на посадових осіб до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- 2) головні та старші інспектори з експлуатації електричних станцій і мереж - попередження або штраф на посадових осіб до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Кодекс доповнено статтею 244-14 згідно із Законом [N 2598-IV](#) від 31.05.2005)

[Стаття 244-15.](#) Національна комісія регулювання електроенергетики України

Національна комісія регулювання електроенергетики України розглядає справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 188-21.

Від імені Національної комісії регулювання електроенергетики України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право голова та члени Комісії.

(Кодекс доповнено статтею 244-15 згідно із Законом [N 2598-IV](#) від 31.05.2005)

[Стаття 244-16.](#) Органи спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг
Органи спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства, що регулює фінансові механізми здійснення інвестицій у будівництво житла (стаття 166-13), а також невиконанням законних вимог посадових осіб спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг (стаття 188-29).

Від імені органів спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Голова спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг, його заступники, директори департаментів та голови відповідних територіальних управлінь спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг.

(Кодекс доповнено статтею 244-16 згідно із Законом [N 692-VI](#) від 18.12.2008)

[Стаття 244-17.](#) Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку

Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням вимог законодавства на ринку цінних паперів (статті 163, 163-5 - 163-11, 188-30).

Від імені Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Голова Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, члени Комісії, начальники територіальних органів Комісії.

(Кодекс доповнено статтею 244-17 згідно із Законом [N 801-VI](#) від 25.12.2008)

[Стаття 244-18.](#) Національна комісія регулювання ринку комунальних послуг України

Національна комісія регулювання ринку комунальних послуг України розглядає справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 188-36.

Від імені Національної комісії регулювання ринку комунальних послуг України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Голова та члени Комісії.

(Кодекс доповнено статтею 244-18 згідно із Законом [N 2479-VI](#) від 09.07.2010)

Розділ IV. ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Глава 18

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

[Стаття 245.](#) Завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення

Завданнями провадження в справах про адміністративні правопорушення є: своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законом, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності.

(Стаття 245 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 246.](#) Порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення

Порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення в органах (посадовими особами), уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, визначається цим Кодексом та іншими законами України.

Порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення в районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судах визначається цим Кодексом та іншими законами України.

(Стаття 246 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 247.](#) Обставини, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення

Провадження в справі про адміністративне правопорушення не може бути розпочато, а розпочате підлягає закриттю за таких обставин:

- 1) відсутність події і складу адміністративного правопорушення;
- 2) недосягнення особою на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку;
- 3) неосудність особи, яка вчинила протиправну дію чи бездіяльність;
- 4) вчинення дії особою в стані крайньої необхідності або необхідної оборони;
- 5) видання акта амністії, якщо він усуває застосування адміністративного стягнення;
- 6) скасування акта, який встановлює адміністративну відповідальність;
- 7) закінчення на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків, передбачених статтею 38 цього Кодексу;
- 8) наявність по тому самому факту щодо особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, постанови компетентного органу (посадовою особою) про накладення адміністративного стягнення, або нескасованої постанови про закриття справи про адміністративне правопорушення, а також порушення по даному факту кримінальної справи;
- 9) смерть особи, щодо якої було розпочато провадження в справі.

(Стаття 247 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 248.](#) Розгляд справи про адміністративне правопорушення на засадах рівності громадян

Розгляд справи про адміністративне правопорушення здійснюється на засадах рівності перед законом і органом (посадовою особою), який розглядає справу, всіх громадян незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мови та інших обставин.

(Стаття 248 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 249.](#) Відкритий розгляд справи про адміністративне правопорушення

Справа про адміністративне правопорушення розглядається відкрито крім випадків, коли це суперечить інтересам охорони державної таємниці.

З метою підвищення виховної і запобіжної ролі провадження в справах про адміністративні правопорушення такі справи можуть розглядатися безпосередньо в трудових колективах, за місцем навчання або проживання порушника.

(Стаття 249 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1703-IV](#) від 11.05.2004)

[Стаття 250.](#) Прокурорський нагляд за виконанням законів при провадженні в справах про адміністративні правопорушення

Прокурор, заступник прокурора, здійснюючи нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів при провадженні в справах про адміністративне правопорушення має право: порушувати провадження в справі про адміністративне правопорушення; знайомитися з матеріалами справи; перевіряти законність дій органів (посадових осіб) при провадженні в справі; брати участь у розгляді справи; заявляти клопотання; давати висновки з питань, що виникають під час розгляду справи; перевіряти правильність застосування відповідними органами (посадовими особами) заходів впливу за адміністративні правопорушення; опротестовувати постанову і рішення по скарзі в справі про адміністративне правопорушення; зупиняти виконання постанови, а також вчиняти інші передбачені законом дії.

(Стаття 250 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2857-12](#) від 15.12.92)

[Стаття 251.](#) Докази

Доказами в справі про адміністративне правопорушення, є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші

обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами.

(Стаття 251 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 1369-12 від 29.07.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91; Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)
[Стаття 252](#). Оцінка доказів

Орган (посадова особа) оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом і правосвідомістю.

(Стаття 252 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 253](#). Передача матеріалів прокурору, органу досудового слідства або дізнання

Якщо при розгляді справи орган (посадова особа) прийде до висновку, що в порушенні є ознаки злочину, він передає матеріали прокурору, органу досудового слідства або дізнання.

(Стаття 253 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 762-IV](#) від 15.05.2003)

Глава 19

ПРОТОКОЛ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

[Стаття 254](#). Складення протоколу про адміністративне правопорушення

Про вчинення адміністративного правопорушення складається протокол уповноваженими на те посадовою особою або представником громадської організації чи органу громадської самодіяльності.

Протокол про адміністративне правопорушення, у разі його оформлення, складається у двох екземплярах, один з яких під розписку вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності.

Протокол не складається у випадках, передбачених статтею 258 цього Кодексу.

(Стаття 254 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 255](#). Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення

У справах про адміністративні правопорушення, що розглядаються органами, зазначеними в статтях 218 - 221 цього Кодексу, протоколи про правопорушення мають право складати:

1) уповноважені на те посадові особи:

органів внутрішніх справ (частина перша статті 44, статті 44-1, 46-1, 46-2, 51, 51-2, 92, частина перша статті 106-1, стаття 106-2, частини третя і шоста статті 121, частини третя і четверта статті 122, стаття 122-2, частина третя статті 123, стаття 124, частина четверта статті 127, стаття 130, частина третя статті 133, стаття 136 (про порушення на автомобільному транспорті), стаття 139, частина четверта статті 140, статті 148, 151, 152, 154, 155, 155-2 - 156-2, 159, 160, 160-2, 162, 164 - 164-11, 165-1, 165-2, 173 - 173-2, 174, стаття 175-1 (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статті 176, 177, 178 - 181-1, 181-3 - 185-2, 185-4 - 185-9, 186, 186-1, 186-3, 186-5 - 187, 188-28, 189 - 196, 212-6, частина перша статті 203, статті 204, 205 - 206-1, 212-7, 212-8, 212-10, 212-12, 212-13, 212-14, 212-20);

органів державного пожежного нагляду (статті 164, 183);

органів охорони здоров'я (статті 45, 46, 46-2, статті 167 - 170 (про правопорушення, пов'язані з недодержанням вимог стандартів, норм, правил і технічних умов щодо лікарських засобів), стаття 183 - щодо завідомо неправдивого виклику швидкої медичної допомоги);

(Абзац пункту 1 частини першої статті 255 виключено на підставі Закону [N 956-V](#) від 19.04.2007)

органів охорони культурної спадщини (статті 92, 188-33);

органів державного енергонагляду (стаття 103-1);

органів Державної інспекції з енергозбереження (статті 98, 101-103, 188-14);

органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту (статті 136, 141, 142);

Державної інспекції зв'язку (статті 144 - 148-5, 164 (у частині, що стосується порушення порядку провадження господарської діяльності в галузі зв'язку), 188-7);

органів у справах захисту прав споживачів (статті 42-2, 156, 164-6, 164-7);

фінансових органів (статті 164, 164-1);

підприємств і організацій, у віданні яких є електричні мережі (статті 99, 103-1);

підприємств і організацій, які експлуатують магістральні трубопроводи (стаття 138);

органів, установ і закладів державної санітарно-епідеміологічної служби (статті 42-1 - 42-3, 188-22);

державних органів ветеринарної медицини, підрозділів ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів Міністерства внутрішніх справ України (статті 42-1 - 42-3, 188-22);

органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері праці та соціальної політики (частина перша статті 41, статті 41-1 - 41-3, 188-1);

лабораторій радіаційного контролю міністерств і відомств України, організацій споживчої кооперації (стаття 42-2);

державних органів реєстрації актів цивільного стану (стаття 212-1);

органів Антимонопольного комітету України (статті 164-3, 164-14, 166-1 - 166-4);

органів управління кінематографією (стаття 164-6 - в частині демонстрування і розповсюдження фільмів без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів у кіно- і відеомережі; стаття 164-7 - в частині порушення умов розповсюдження і демонстрування фільмів, передбачених державним посвідченням на право розповсюдження і демонстрування фільмів у кіно- і відеомережі; стаття 164-8 - в частині недотримання квоти демонстрування національних фільмів при використанні національного екранного часу в кіно- і відеомережі);
органів Державної прикордонної служби України (частини друга, четверта і п'ята статті 85, статті 92, 185-10, 191, частина перша статті 203, статті 204 - 206-1);

Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, її представники в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі (стаття 164-6 - в частині демонстрування і розповсюдження фільмів без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів на каналах мовлення телебачення України; стаття 164-7 - в частині порушення умов розповсюдження і демонстрування фільмів, передбачених державним посвідченням на право розповсюдження і демонстрування фільмів на каналах мовлення телебачення України; стаття 164-8 - в частині недотримання квоти демонстрування національних фільмів при використанні національного екранного часу на каналах мовлення телебачення України, стаття 212-9);

органів Служби безпеки України (стаття 164 (у частині, що стосується правопорушень у галузі господарської діяльності, ліцензії на проведення якої видає ця Служба), статті 195-5, 212-2 (крім пункту 9 частини першої), 212-5 і 212-6);

органів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (стаття 164 (у частині, що стосується правопорушень у галузі господарської діяльності, ліцензії на проведення якої видає ця Служба), пункт 9 частини першої статті 212-2 та стаття 188-31);

органів державної податкової служби (статті 51-2, 155-1, 163-1 - 163-4, 163-12, 164, 164-5, 177-2);

органів рибохорони (частини четверта і п'ята статті 85, статті 85-1, 88-1, 90, стаття 164 - в частині порушення порядку провадження господарської діяльності, пов'язаної з добуванням і використанням риби та інших водних живих ресурсів);

органів мисливського господарства (частини друга і п'ята статті 85, статті 85-1, 88-1, 90);
органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі екології та природних ресурсів (статті 85, 85-1, 88, 88-1, 88-2, 90, 91);
органів повітряного транспорту (частина друга статті 112, частина третя статті 133);
органів, що здійснюють контроль за видобутком дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння (частина перша статті 189-1);
органів, що здійснюють державний контроль у галузі плеємінної справи у тваринництві (стаття 107-1);
інспекцій державного архітектурно-будівельного контролю (частина перша статті 96-1);
Національного банку України (статті 163-12, 164-11, 166-7 - 166-8);
органів державної контрольно-ревізійної служби України (статті 163-12, 164-12, 164-14);
Рахункової палати (статті 164-12, 164-14, 188-19);
органів управління архівною справою і діловодством (стаття 92-1);
служби державної охорони природно-заповідного фонду України (частини друга, четверта і п'ята статті 85, статті 90, 91);
Державної інспекції цивільного захисту та техногенної безпеки (стаття 188-16);
органів управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України (про правопорушення, вчинені військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також працівниками Збройних Сил України під час виконання ними службових обов'язків - статті 44, 173, 174, 182, 184-1, 185 і 185-7);
спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю (статті 188-17, 212-4);
(Абзац пункту 1 частини першої статті 255 виключено на підставі Закону [N 2258-VI](#) від 18.05.2010)
(Абзац пункту 1 частини першої статті 255 виключено на підставі Закону [N 2258-VI](#) від 18.05.2010)
органів виконавчої влади, що проводять реєстрацію друкованого засобу масової інформації (стаття 186-6);
секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (стаття 188-19);
відділу контролю Апарату Верховної Ради України (стаття 188-19);
(Абзац пункту 1 частини першої статті 255 виключено на підставі Закону [N 424-V](#) від 01.12.2006)
підприємств і організацій, у віданні яких є об'єкти електроенергетики (стаття 185-12);
спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, державної регуляторної політики та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та його територіальних органів (статті 166-10 - 166-12);
Державної технічної інспекції Державного департаменту страхового фонду документації (стаття 188-25);
органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів (стаття 188);
суб'єктів державного фінансового моніторингу (статті 166-9, 188-34);
адміністрацій історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій (стаття 92);
Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку (стаття 163-12);
2) посадові особи, уповноважені на те виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад (статті 103-1, 103-2, 104, частина перша статті 106-1, статті 106-2, 149 - 154, 155, 155-2, 156, 156-1, 156-2, 159 - 160, 160-2, стаття 175-1 (за порушення, вчинені у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статті 183, 185-1, 186-5; статті 78 - 84 (крім порушень санітарно-гігієнічних правил і норм по охороні атмосферного повітря, а також правопорушень, пов'язаних з перевищенням нормативів рівня шуму, утворюваного автотранспортними засобами під час роботи);
2-1) посадові особи, уповноважені на те виконавчими комітетами селищних, міських рад або місцевими державними адміністраціями (частина друга статті 96-1);
2-2) голова, заступник голови, секретар, інші члени виборчої комісії, комісії з референдуму (статті 212-11, 212-15 - 212-20);
2-3) кандидати, уповноважені особи, офіційні спостерігачі (статті 212-16 - 212-18, 212-20)";
3) власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган (статті 51, 179);
4) посадові особи, уповноважені відповідними міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать аеродроми (частини перша, третя, четверта і п'ята статті 111 (про порушення, вчинені на аеродромах, не внесених до державного реєстру аеродромів України, поза територію аеродромів та на посадкових майданчиках));
5) працівники, які здійснюють охорону підприємств, установ, організацій (стаття 179);
6) державні виконавці (стаття 188-13);
7) секретар судового засідання, секретар суду (стаття 185-5, частина перша статті 185-6);
7-1) судовий розпорядник (стаття 185-3);
(Частину першу статті 255 доповнено пунктом 7-1 згідно із Законом [N 1435-VI](#) від 03.06.2009)
8) слідчий, особа, яка провадить дізнання, прокурор або уповноважена ним особа з числа працівників прокуратури (частина четверта статті 184, стаття 185-4, частина друга статті 185-6, статті 185-8, 185-11);
9) представники громадських організацій або органів громадської самодіяльності:
член громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону (статті 92, 148, 152, 154, 160, 175-1, 179, 185-7, 186-2, 186-4);
громадський інспектор Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (стаття 92);
(Абзац пункту 9 частини першої статті 255 виключено на підставі Закону [N 2558-VI](#) від 23.09.2010)
10) державні інспектори з питань інтелектуальної власності (статті 51-2, 164-9, 164-13);
11) прокурор або уповноважена ним особа з числа працівників прокуратури (частина друга статті 127-1, стаття 188-32, 188-35, стаття 212-3);
12) державні інспектори з охорони прав на сорти рослин (стаття 51-2).
У справах про адміністративні правопорушення, розгляд яких віднесено до відання органів, зазначених у статтях 222 - 244-18 цього Кодексу, протоколи про правопорушення мають право складати уповноважені на те посадові особи цих органів. Крім того, протоколи про адміністративні правопорушення мають право складати:
1) посадові особи органів, що здійснюють контроль за використанням нафтопродуктів у промисловості та сільському господарстві (стаття 161);
2) член громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону (статті 65, 66, 70, 73, 77, 82, 89, 90-1, 153 та 202);
3) позаштатний інспектор Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства (частини перша, третя, четверта і п'ята статті 116, частина друга статті 116-1, частина третя статті 116-2, частина перша статті 117, стаття 118, частина третя статті 129, частини третя і четверта статті 130);
4) громадський лісовий інспектор (статті 63, 64-70, 73, 76, 77);
(Пункт 5 частини другої статті 255 виключено на підставі Закону [N 2558-VI](#) від 23.09.2010)
(Пункт 6 частини другої статті 255 виключено на підставі Закону [N 2558-VI](#) від 23.09.2010)
7) громадський інспектор з охорони довкілля (статті 65-66, 70, 76 - 77-1, 78, 82, стаття 89 (щодо диких тварин), статті 91-4, 153);
7-1) громадський інспектор з контролю за використанням та охороною земель (статті 52 - 53-1, 53-3, 53-4);
(Пункт 8 частини другої статті 255 виключено на підставі Закону [N 2558-VI](#) від 23.09.2010)

- 9) посадові особи органів залізничного транспорту (стаття 123);
- 10) працівники відомчої, сільської пожежної охорони та члени добровільних пожежних дружин (команд), протипожежних об'єднань громадян (статті 120, 175, 188-8);
- 11) посадові особи військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України (про правопорушення, вчинені військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, - частина четверта статті 122, стаття 122-2, частина третя статті 123, стаття 124, частини перша і друга статті 130, а також про всі порушення правил дорожнього руху, вчинені особами (крім військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів під час проходження зборів), які керують транспортними засобами Збройних Сил України та інших військових формувань);
- (Пункт 12 частини другої статті 255 виключено на підставі Закону [N 586-VI](#) від 24.09.2008)(Пункт 13 частини другої статті 255 виключено на підставі Закону [N 2787-III](#) від 15.11.2001)
- 14) посадові особи органів внутрішніх справ (частина перша статті 59 (про правопорушення, вчинені в межах санітарних зон, джерел водопостачання), частина перша статті 61 (щодо пошкодження водогосподарських споруд і пристроїв), статті 75, 76, 77-1, частина перша статті 85, стаття 89);
- (Пункт 15 частини другої статті 255 виключено на підставі Закону [N 548-IV](#) від 20.02.2003)
- 16) посадові особи органів Державної прикордонної служби України (частини перша і третя статті 85, статті 121-1, 195);
- 17) державні інспектори з охорони прав на сорти рослин (стаття 104-1);
- 18) посадові особи Національної комісії регулювання ринку комунальних послуг України.

У випадках, прямо передбачених законом, протоколи про адміністративні правопорушення можуть складати також посадові особи інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування і представники органів самоорганізації населення.

(Стаття 255 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВП [N 316-11](#) від 29.05.85, [N 2010-11](#) від 03.04.86, [N 2444-11](#) від 27.06.86, [N 3282-11](#) від 19.12.86, [N 3690-11](#) від 12.03.87, [N 4134-11](#) від 12.06.87, [N 4135-11](#) від 12.06.87, [N 4452-11](#) від 21.08.87, [N 4982-11](#) від 25.11.87, [N 6347-11](#) від 03.08.88, [N 7445-11](#) від 27.04.89, [N 7545-11](#) від 19.05.89, [N 8411-11](#) від 23.11.89, [N 8710-11](#) від 19.01.90, [N 8711-11](#) від 19.01.90, [N 9082-11](#) від 20.04.90, [N 9166-11](#) від 04.05.90, [N 9280-11](#) від 14.05.90, [N 647-12](#) від 18.01.91, [N 661-12](#) від 28.01.91, [N 1369-12](#) від 29.07.91, [N 1413-12](#) від 09.08.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91; Законами [N 1255-12](#) від 25.06.91, [N 2354-12](#) від 15.05.92, [N 2547-12](#) від 07.07.92, [N 2704-12](#) від 16.10.92, [N 2857-12](#) від 15.12.92, [N 2977-12](#) від 03.02.93, [N 2992-12](#) від 04.02.93, [N 3039-12](#) від 03.03.93, [N 3134-12](#) від 22.04.93, [N 3176-12](#) від 04.05.93, [N 3350-12](#) від 30.06.93, [N 3582-12](#) від 11.11.93, [N 3683-12](#) від 15.12.93, [N 3785-12](#) від 23.12.93, [N 3888-12](#) від 23.12.94, [N 3890-12](#) від 28.01.94, [N 4040-12](#) від 25.02.94, [N 4044-12](#) від 25.02.94, [N 155/94-ВР](#) від 29.07.94, [N 179/94-ВР](#) від 22.09.94, [N 209/94-ВР](#) від 14.10.94, [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 8/95-ВР](#) від 19.01.95, [N 64/95-ВР](#) від 15.02.95, [N 75/95-ВР](#) від 28.02.95, [N 79/95-ВР](#) від 01.03.95, [N 123/95-ВР](#) від 05.04.95, [N 296/95-ВР](#) від 11.07.95, [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, [N 323/96-ВР](#) від 12.07.96, [N 386/96-ВР](#) від 01.10.96, [N 489/96-ВР](#) від 13.11.96, [N 497/96-ВР](#) від 14.11.96, [N 23/97-ВР](#) від 23.01.97, [N 308/97-ВР](#) від 04.06.97, [N 651/97-ВР](#) від 19.11.97, [N 666/97-ВР](#) від 21.11.97, [N 210/98-ВР](#) від 24.03.98, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 444-XIV](#) від 18.02.99, [N 557-XIV](#) від 24.03.99, [N 812-XIV](#) від 02.07.99, [N 998-XIV](#) від 16.07.99, [N 1080-XIV](#) від 21.09.99, [N 1381-XIV](#) від 13.01.2000, [N 1580-III](#) від 23.03.2000, [N 1685-III](#) від 20.04.2000, [N 1744-III](#) від 18.05.2000, [N 1986-III](#) від 21.09.2000, [N 2056-III](#) від 19.10.2000, [N 2247-III](#) від 18.01.2001, в редакції Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001, із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2350-III](#) від 05.04.2001, [N 2359-III](#) від 05.04.2001, [N 2360-III](#) від 05.04.2001, [N 2362-III](#) від 05.04.2001, [N 2550-III](#) від 21.06.2001, [N 2703-III](#) від 20.09.2001, [N 2747-III](#) від 04.10.2001, [N 2787-III](#) від 15.11.2001, [N 2888-III](#) від 13.12.2001, [N 2953-III](#) від 17.01.2002, [N 3048-III](#) від 07.02.2002, [N 394-IV](#) від 26.12.2002, [N 249-IV](#) від 28.11.2002 - набуває чинності 11.06.2003 року, [N 429-IV](#) від 16.01.2003, [N 548-IV](#) від 20.02.2003, [N 662-IV](#) від 03.04.2003 - набуває чинності 01.08.2003 року, [N 666-IV](#) від 03.04.2003, [N 676-IV](#) від 03.04.2003, [N 743-IV](#) від 15.05.2003, [N 749-IV](#) від 15.05.2003, [N 759-IV](#) від 15.05.2003, [N 1107-IV](#) від 10.07.2003, [N 1128-IV](#) від 11.07.2003, [N 1284-IV](#) від 18.11.2003, [N 1299-IV](#) від 20.11.2003, [N 1410-IV](#) від 03.01.2004, [N 1703-IV](#) від 11.05.2004, [N 1805-IV](#) від 17.06.2004, [N 2188-IV](#) від 18.11.2004, [N 2322-IV](#) від 12.01.2005, [N 2600-IV](#) від 31.05.2005, [N 2598-IV](#) від 31.05.2005, [N 2635-IV](#) від 02.06.2005, [N 2806-IV](#) від 06.09.2005, [N 2899-IV](#) від 22.09.2005, [N 3078-IV](#) від 15.11.2005, [N 3201-IV](#) від 15.12.2005, [N 3349-IV](#) від 17.01.2006, [N 3475-IV](#) від 23.02.2006, [N 3504-IV](#) від 23.02.2006, [N 424-V](#) від 01.12.2006, [N 577-V](#) від 11.01.2007, [N 622-V](#) від 08.02.2007, [N 695-V](#) від 22.02.2007, [N 956-V](#) від 19.04.2007, [N 1033-V](#) від 17.05.2007, [N 271-VI](#) від 15.04.2008, [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 801-VI](#) від 25.12.2008, [N 885-VI](#) від 15.01.2009, [N 1180-VI](#) від 19.03.2009, [N 1254-VI](#) від 14.04.2009, [N 1386-VI](#) від 21.05.2009, [N 1508-VI](#) від 11.06.2009, [N 1825-VI](#) від 21.01.2010, [N 1827-VI](#) від 21.01.2010, [N 2181-VI](#) від 13.05.2010, [N 2258-VI](#) від 18.05.2010, [N 2299-VI](#) від 01.06.2010, [N 2374-VI](#) від 29.06.2010, [N 2430-VI](#) від 06.07.2010, [N 2453-VI](#) від 07.07.2010, [N 2479-VI](#) від 09.07.2010, [N 2511-VI](#) від 09.09.2010, [N 2518-VI](#) від 09.09.2010, [N 2558-VI](#) від 23.09.2010, [N 2677-VI](#) від 04.11.2010, [N 2808-VI](#) від 21.12.2010, [N 2947-VI](#) від 13.01.2011, [N 3161-VI](#) від 17.03.2011)

Стаття 256. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення

У протоколи про адміністративне правопорушення зазначаються: дата і місце його складення, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності (у разі її виявлення); місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення; нормативний акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення; прізвища, адреси свідків і потерпілих, якщо вони є; пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності; інші відомості, необхідні для вирішення справи. Якщо правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду, про це також зазначається в протоколі.

Протокол підписується особою, яка його склала, і особою, яка притягається до адміністративної відповідальності; при наявності свідків і потерпілих протокол може бути підписано також і цими особами.

У разі відмови особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, від підписання протоколу, в ньому робиться запис про це. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви свого відмовлення від його підписання.

При складенні протоколу особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються його права і обов'язки, передбачені статтею 268 цього Кодексу, про що робиться відмітка у протоколі.

(Стаття 256 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

Стаття 257. Надіслання протоколу

Протокол надсилається органу (посадовій особі), уповноваженому розглядати справу про адміністративне правопорушення.

(Частина друга статті 257 втратила чинність на підставі Закону [N 2808-VI](#) від 21.12.2010)

(Частина третя статті 257 втратила чинність на підставі Закону [N 2808-VI](#) від 21.12.2010)(Стаття 257 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1508-VI](#) від 11.06.2009)

Стаття 258. Випадки, коли протокол про адміністративне правопорушення не складається

Протокол не складається в разі вчинення адміністративних правопорушень, передбачених статтями 70, 73, 77, частиною третьою статті 85, статтею 153, якщо розмір штрафу не перевищує трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, частиною першою статті 85, якщо розмір штрафу не перевищує семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, статтею 107 (у випадках вчинення правопорушень, перелічених в частині третій статті 238) частиною третьою статті 109, статтями 110, 115, частинами першою, третьою і п'ятою статті 116, частиною третьою статті 116-2, частинами першою і третьою статті 117 (при накладенні адміністративного стягнення у вигляді попередження на місці вчинення правопорушення), статтями 118, 119, статтями 134, 135, 185-3 цього Кодексу, якщо особа не оспорує допущене порушення і адміністративне стягнення, що на неї накладається.

Протоколи не складаються і в інших випадках, коли відповідно до закону штраф накладається і стягується, а попередження оформлюється на

місці вчинення правопорушення.

У випадках, передбачених частиною першою цієї статті, уповноваженими органами (посадовими особами) на місці вчинення правопорушення виноситься постанова у справі про адміністративне правопорушення відповідно до вимог статті 283 цього Кодексу.

Якщо під час складання постанови у справі про адміністративне правопорушення особа оспорить допущене порушення і адміністративне стягнення, що на неї накладається, то уповноважена посадова особа зобов'язана скласти протокол про адміністративне правопорушення відповідно до вимог статті 256 цього Кодексу, крім випадків притягнення особи до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 185-3 цього Кодексу. Цей протокол є додатком до постанови у справі про адміністративне правопорушення.

Постанова у справі про адміністративне правопорушення складається у двох екземплярах, один з яких вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності.

(Положення частини шостої статті 258 втратили чинність, як такі, що є неконституційними, на підставі Рішення Конституційного Суду [N 23-рп/2010](#) від 22.12.2010)

У разі виявлення адміністративного правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованого за допомогою працюючих в автоматичному режимі спеціальних технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, протокол про адміністративне правопорушення не складається, а постанова у справі про адміністративне правопорушення виноситься без участі особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Копії постанови у справі про адміністративне правопорушення та матеріалів, зафіксованих за допомогою працюючих в автоматичному режимі спеціальних технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, надсилаються особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, протягом трьох днів з дня винесення такої постанови.

(Стаття 258 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВП [N 2010-11](#) від 03.04.86, [N 3282-11](#) від 19.12.86, [N 7542-11](#) від 19.05.89, [N 1369-12](#) від 29.07.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91; Законами [N 3785-12](#) від 23.12.93, [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, [N 55/97-ВР](#) від 07.02.97, [N 2029-III](#) від 05.10.2000, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2350-III](#) від 05.04.2001, [N 1122-IV](#) від 11.07.2003, [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 1827-VI](#) від 21.01.2010, [N 2453-VI](#) від 07.07.2010)

[Стаття 259](#). Доставлення порушника

З метою складення протоколу про адміністративне правопорушення в разі неможливості скласти його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, порушника може бути доставлено в міліцію, в підрозділ Військової служби правопорядку у Збройних Силах України чи до органу Державної прикордонної служби України, штабу громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, чи громадського пункту з охорони громадського порядку працівником міліції, посадовою особою Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, військовослужбовцем чи працівником Державної прикордонної служби України або членом громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, а при порушенні законодавства про державну таємницю - до органів Служби безпеки України її співробітником. Доставлення порушника з числа кадрових співробітників розвідувального органу України при виконанні ним своїх службових обов'язків здійснюється тільки у присутності офіційного представника цього органу.

При вчиненні порушень правил користування засобами транспорту, правил щодо охорони порядку і безпеки руху, правил спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на транспорті, правил пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил на транспорті порушника може бути доставлено уповноваженою на те особою в міліцію, якщо у нього немає документів, що посвідчують особу, і немає свідків, які б могли повідомити необхідні дані про нього.

При вчиненні лісопорушень, порушень правил полювання, правил рибальства і охорони рибних запасів та інших порушень законодавства про охорону і використання тваринного світу, якщо особу порушника не може бути встановлено на місці порушення, працівники державної лісової охорони, а в лісах колективних сільськогосподарських підприємств - працівники лісової охорони зазначених підприємств, уповноважені на те посадові особи органів, які здійснюють державний нагляд за додержанням правил полювання, органів рибохорони, посадові особи інших органів, які здійснюють державний контроль за охороною і використанням тваринного світу, працівники служб охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також працівники міліції можуть доставляти осіб, які вчинили ці правопорушення, у міліцію чи в приміщення виконавчого органу сільської, селищної ради. Доставлення порушника може провадитись також членами громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону, громадськими інспекторами охорони природи, громадськими мисливськими інспекторами, громадськими інспекторами органів рибохорони та громадськими лісовими інспекторами.

У разі вчинення порушень вимог законодавства про охорону культурної спадщини, якщо особу порушника неможливо встановити на місці вчинення порушення, уповноважені посадові особи органів охорони культурної спадщини, адміністрацій історико-культурних заповідників та історико-культурних заповідних територій можуть доставляти осіб, які вчинили ці правопорушення, до міліції чи до приміщення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради для встановлення особи порушника та складення протоколу про адміністративне правопорушення.

У разі вчинення порушень земельного законодавства, якщо особу порушника неможливо встановити на місці вчинення порушення, державні інспектори у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель можуть доставляти осіб, які вчинили ці правопорушення, до міліції чи до приміщення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради для встановлення особи порушника та складення протоколу про адміністративне правопорушення.

При вчиненні правопорушень, зв'язаних з посяганням на охоронювані об'єкти, інше майно, порушника може бути доставлено працівниками воєнізованої охорони у службове приміщення воєнізованої охорони або в міліцію для припинення правопорушень, встановлення особи порушника і складення протоколу про правопорушення.

При вчиненні правопорушень, пов'язаних із незаконним зберіганням спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, порушника може бути доставлено до органів Служби безпеки України її працівником для встановлення особи порушника і складення протоколу про правопорушення.

Доставлення порушника має бути проведено в можливо короткий строк.

Перебування доставленої особи у штабі громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону чи громадському пункті з охорони громадського порядку, приміщенні виконавчого органу сільської, селищної ради не може тривати більш як одну годину, якщо не встановлено інше.

У разі вчинення військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також працівниками Збройних Сил України під час виконання ними службових обов'язків правопорушень та в разі наявності обставин, зазначених у частині першій цієї статті, доставлення порушника уповноваженими на те посадовими особами здійснюється у підрозділі Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.

(Стаття 259 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВП [N 2010-12](#) від 03.04.86, Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 3048-III](#) від 07.02.2002, [N 662-IV](#) від 03.04.2003 - набуває чинності 01.08.2003 року, [N 743-IV](#) від 15.05.2003, [N 1703-IV](#) від 11.05.2004, [N 271-VI](#) від 15.04.2008, [N 2339-VI](#) від 15.06.2010, [N 2518-VI](#) від 09.09.2010, [N 3161-VI](#) від 17.03.2011)

Глава 20

ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

(Назва глави 20 в редакції Закону [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 260](#). Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення

У випадках, прямо передбачених законами України, з метою припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи

впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов по справах про адміністративні правопорушення допускаються адміністративне затримання особи, особистий огляд, огляд речей і вилучення речей та документів, у тому числі посвідчення водія, талона про проходження державного технічного огляду, ліцензійної картки на транспортний засіб, тимчасове затримання транспортного засобу, відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, а також щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.

Порядок адміністративного затримання, особистого огляду, огляду речей і вилучення речей та документів, у тому числі посвідчення водія, талона про проходження державного технічного огляду, ліцензійної картки на транспортний засіб, тимчасове затримання транспортного засобу, відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, а також щодо вживання лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, з метою, передбаченою цією статтею, визначається цим Кодексом та іншими законами України.

Відшкодування шкоди, заподіяної громадянину незаконним застосуванням заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, проводиться в порядку, встановленому законом.

(Стаття 260 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 261](#). Адміністративне затримання

Про адміністративне затримання складається протокол, в якому зазначаються: дата і місце його складення; посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу затриманого; час і мотиви затримання. Протокол підписується посадовою особою, яка його склала, і затриманим. У разі відмовлення затриманого від підписання протоколу в ньому робиться запис про це.

Про місце перебування особи, затриманої за вчинення адміністративного правопорушення, негайно повідомляються її родичі, а на її прохання також власник відповідного підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган.

(Стаття 261 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 262](#). Органи (посадові особи), правомочні здійснювати адміністративне затримання

Адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, може провадитися лише органами (посадовими особами), уповноваженими на те законами України.

Адміністративне затримання провадиться:

1) органами внутрішніх справ - при вчиненні дрібного хуліганства, вчиненні насильства в сім'ї, порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, при поширюванні неправдивих чуток, вчиненні злісної непокори законному розпорядженню чи вимозі працівника міліції, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, а також військовослужбовця чи образи їх, публічних закликів до невиконання вимог працівника міліції, при прояві неповаги до суду, вчиненні незаконного доступу до інформації в автоматизованих системах, порушення правил про валютні операції, правил обігу наркотичних засобів або психотропних речовин, незаконного продажу товарів або інших предметів, дрібної спекуляції, торгівлі з рук у невстановлених місцях, при розпиванні спиртних напоїв у громадських місцях чи появи у громадських місцях у п'яному вигляді, що ображає людську гідність і громадську мораль, у випадках, коли є підстави вважати, що особа займається проституцією, при порушенні правил дорожнього руху, правил полювання, рибальства і охорони рибних запасів та інших порушень законодавства про охорону і використання тваринного світу, при порушенні правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і транзитного проїзду через територію України, а також в інших випадках, прямо передбачених законами України;

2) органами прикордонної служби - у разі незаконного перетинання або спроби незаконного перетинання державного кордону України, порушення прикордонного режиму або режиму в пунктах пропуску через державний кордон України, вчинення злісної непокори законному розпорядженню або вимозі військовослужбовця чи працівника Державної прикордонної служби України або члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, порушення правил використання об'єктів тваринного світу в межах прикордонної смуги та контрольованого прикордонного району, у територіальному морі, внутрішніх водах та виключній (морській) економічній зоні України, порушення правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і транзитного проїзду через територію України;

3) старшою у місці розташування охоронюваного об'єкта посадовою особою воєнізованої охорони - при вчиненні правопорушень, зв'язаних з посяганням на охоронювані об'єкти, інше;

4) посадовими особами Військової служби правопорядку у Збройних Силах України - у разі вчинення військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також працівниками Збройних Сил України під час виконання ними службових обов'язків дрібного хуліганства, злісної непокори законному розпорядженню чи вимозі посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, публічних закликів до невиконання вимог цієї особи, порушення правил зберігання, носіння або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів, дрібного викрадення чужого майна, у разі розпивання пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях, появи у громадських місцях у п'яному вигляді, порушення правил обігу наркотичних засобів або психотропних речовин, а також у разі порушення правил дорожнього руху водіями чи іншими особами, які керують військовими транспортними засобами;

5) органами Служби безпеки України - при порушенні законодавства про державну таємницю або здійсненні незаконного доступу до інформації в автоматизованих системах, зберіганні спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації;

6) посадовими особами органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів - у разі вчинення прихованої від огляду передачі або спроби передачі будь-яким способом особам, яких тримають у слідчих ізоляторах і установах виконання покарань, алкогольних напоїв, лікарських та інших засобів, що викликають одурманювання, а також інших заборонених для передачі предметів.

(Стаття 262 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВП [N 316-11](#) від 29.05.85, [N 2010-11](#) від 03.04.86, [N 4134-11](#) від 12.06.87, [N 6347-11](#) від 03.08.88, [N 7445-11](#) від 27.04.89, [N 8918-11](#) від 07.03.90, [N 9082-11](#) від 20.04.90, [N 9166-11](#) від 04.05.90, [N 647-12](#) від 18.01.91; Законами [N 64/95-ВР](#) від 15.02.95, [N 557-XIV](#) від 24.03.99, [N 812-XIV](#) від 02.07.99, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 662-IV](#) від 03.04.2003 - набуває чинності 01.08.2003 року, [N 743-IV](#) від 15.05.2003, [N 1299-IV](#) від 20.11.2003, [N 1703-IV](#) від 11.05.2004, [N 1723-IV](#) від 18.05.2004, [N 599-VI](#) від 25.09.2008, [N 1254-VI](#) від 14.04.2009, [N 2339-VI](#) від 15.06.2010, [N 3161-VI](#) від 17.03.2011)

[Стаття 263](#). Строки адміністративного затримання

Адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, може тривати не більш як три години. У виняткових випадках, у зв'язку з особливою потребою законами України може бути встановлено інші строки адміністративного затримання.

Осіб, які порушили прикордонний режим або режим у пунктах пропуску через державний кордон України, може бути затримано на строк до трьох годин для складення протоколу, а в необхідних випадках для встановлення особи і з'ясування обставин правопорушення - до трьох діб з повідомлення про це письмово прокурора протягом двадцяти чотирьох годин з моменту затримання або на строк до десяти діб з санкції прокурора, якщо правопорушники не мають документів, що посвідчують їх особу.

Осіб, які порушили правила обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, може бути затримано на строк до трьох годин для складення протоколу, а в необхідних випадках для встановлення особи, проведення медичного огляду, з'ясування обставин придбання вилучених наркотичних засобів і психотропних речовин та їх дослідження - до трьох діб з повідомленням про це письмово прокурора протягом двадцяти чотирьох годин з моменту затримання або на строк до десяти діб з санкції прокурора, якщо правопорушники не мають документів, що посвідчують їх особу.

Осіб, які вчинили дрібне хуліганство, насильство в сім'ї, злісну непокору законному розпорядженню або вимозі працівника міліції, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, а також військовослужбовця чи образу їх, публічні заклики до невиконання вимог працівника міліції чи посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, може бути затримано до розгляду справи суддею або начальником (заступником начальника) органу внутрішніх справ. До розгляду суддею справи може бути затримано також осіб, які незаконно перетнули або зробили спробу незаконно перетнути державний кордон України, вчинили злісну непокору законному розпорядженню або вимозі військовослужбовця чи працівника Державної прикордонної служби України або члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, порушили порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій або проявили неповагу до суду чи торгували з рук у невстановлених місцях. Іноземців та осіб без громадянства, які порушили правила перебування в Україні і транзитного проїзду через територію України, може бути затримано до розгляду справи суддею або посадовою особою органу Державної прикордонної служби України.

Строк адміністративного затримання обчислюється з моменту доставлення порушника для складення протоколу, а особи, яка була в стані сп'яніння, - з часу її витверезення.

(Стаття 263 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 6347-11 від 03.08.88, [N 8918-11](#) від 07.03.90, [N 9166-11](#) від 04.05.90, N647-12 від 18.01.91; Законами [N 64/95-ВР](#) від 15.02.95, [N 812-XIV](#) від 02.07.99, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 662-IV](#) від 03.04.2003 - набуває чинності 01.08.2003 року, [N 743-IV](#) від 15.05.2003, [N 1299-IV](#) від 20.11.2003, [N 1723-IV](#) від 18.05.2004, [N 599-VI](#) від 25.09.2008)

[Стаття 264](#). Особистий огляд і огляд речей

Особистий огляд може провадитись уповноваженими на те посадовими особами Служби безпеки України, органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, воєнізованої охорони, цивільної авіації, митних установ і органів прикордонної служби, а у випадках, прямо передбачених законами України, також і інших органів. Особистий огляд може провадитись уповноваженою на те особою однієї статі з оглядуваним і в присутності двох понятих тієї ж статі.

Огляд речей може провадитись уповноваженими на те посадовими особами Служби безпеки України, органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, воєнізованої охорони, цивільної авіації, митних установ, органів прикордонної служби, природоохоронних органів, державними інспекторами з питань інтелектуальної власності, органів лісоохорони, органів рибоохорони, органів, що здійснюють державний нагляд за додержанням правил полювання, а у випадках, прямо передбачених законами України, також і інших органів. При вчиненні порушень законодавства про охорону і використання тваринного світу уповноважені на те посадові особи органів, які здійснюють державний нагляд за додержанням правил полювання, органів рибоохорони, а також працівники міліції, військовослужбовці та працівники Державної прикордонної служби України можуть провадити в установленому порядку огляд транспортних засобів.

Огляд речей, ручної кладі, багажу, знярядь полювання і лову риби, добутої продукції, транспортних засобів та інших предметів здійснюється, як правило, у присутності особи, у власності (володінні) якої вони є. У невідкладних випадках зазначені речі, предмети може бути піддано оглядові з участю двох понятих під час відсутності власника (володільця).

Про особистий огляд, огляд речей складається протокол або про це робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення або в протоколі про адміністративне затримання.

Особистий огляд, огляд речей у митних установах провадиться в порядку, встановленому Митним кодексом України.

(Стаття 264 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 2010-11 від 03.04.86; Законами [N 3176-12](#) від 04.05.93, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 662-IV](#) від 03.04.2003 -набуває чинності 01.08.2003 року, [N 743-IV](#) від 15.05.2003, [N 1098-IV](#) від 10.07.2003, [N 1703-IV](#) від 11.05.2004, [N 1254-VI](#) від 14.04.2009)

[Стаття 265](#). Вилучення речей і документів

Речі і документи, що є знаряддям або безпосереднім об'єктом правопорушення, виявлені під час затримання, особистого огляду або огляду речей, вилучаються посадовими особами органів, зазначених у статтях 234-1, 234-2, 244-4, 262 і 264 цього Кодексу. Вилучені речі і документи зберігаються до розгляду справи про адміністративне правопорушення у місцях, що їх визначають органи (посадові особи), яким надано право провадити вилучення речей і документів, а після розгляду справи, залежно від результатів її розгляду, їх у встановленому порядку конфіскують, або повертають володільцеві, або знищують, а при оплатному вилученні речей - реалізують. Вилучені орден, медаль, нагрудний знак до почесного звання СРСР, почесного звання Української РСР, Почесної Грамоти і Грамоти Президії Верховної Ради Української РСР, почесного звання України, відзнаки Президента України, після розгляду справи підлягають поверненню їх законному володільцеві, а якщо він невідомий, надсилаються відповідно до Адміністрації Президента України. Вилучені самогон та інші міцні спиртні напої домашнього вироблення, апарати для їх вироблення після розгляду справи підлягають знищенню працівниками міліції.

(Частину другу статті 265 виключено на підставі Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Про вилучення речей і документів складається протокол або робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення, про огляд речей або адміністративне затримання.

При вчиненні порушень, передбачених статтями [174](#), [190](#) - [195-4](#) цього Кодексу, працівник міліції, а при вчиненні правопорушень, передбачених статтями 191, 195 цього Кодексу, - також посадова особа прикордонної служби має право вилучити вогнепальну, пневматичну зброю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду та холодну зброю, бойові припаси, електрошокові пристрої і спеціальні засоби. Працівник міліції, посадова особа прикордонної служби має право провести особистий огляд і огляд речей порушника в порядку, встановленому статтею 264 цього Кодексу. До особи, яка вчинила правопорушення під час виконання службових обов'язків, вилучення зброї, особистий огляд і огляд речей застосовується лише у невідкладних випадках.

(Частину п'яту статті 265 виключено на підставі Закону [N 2350-III](#) від 05.04.2001)(Частину шосту статті 265 виключено на підставі Закону [N 2350-III](#) від 05.04.2001)(Частину статті 265 виключено на підставі Закону [N 586-VI](#) від 24.09.2008)(Стаття 265 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 2010-11 від 03.04.86, [N 4135-11](#) від 12.06.87, [N 7542-11](#) від 19.05.89, N1369-12 від 29.07.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91; Законами N 3785-12 від 23.12.93, [N 148/96-ВР](#) від 25.04.96, [N 323/96-ВР](#) від 12.07.96, [N 1685-III](#) від 20.04.2000, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2350-III](#) від 05.04.2001, [N 662-IV](#) від 03.04.2003 - набуває чинності 01.08.2003 року, [N 1299-IV](#) від 20.11.2003)

[Стаття 265-1](#). Тимчасове вилучення посвідчення водія

У разі наявності підстав вважати, що водієм вчинено порушення, за яке відповідно до цього Кодексу може бути накладено адміністративне стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами, працівник Державної автомобільної інспекції тимчасово вилучає посвідчення водія до набрання законної сили постановою у справі про адміністративне правопорушення, але не більше ніж на три місяці з моменту такого вилучення, і видає тимчасовий дозвіл на право керування транспортними засобами. Про тимчасове вилучення посвідчення водія робиться запис у протоколі про адміністративне правопорушення.

Після закінчення тримісячного строку тимчасового вилучення посвідчення водія, у випадках, якщо судом не прийнято рішення щодо позбавлення водія права керування транспортним засобом або якщо справа про адміністративне правопорушення не розглянута у встановлений законом строк, особа має право звернутися за отриманням вилученого документа. Таке звернення особи є обов'язковим для його виконання незалежно від стадії вирішення справи про адміністративне правопорушення.

За подання такого звернення та повернення особи тимчасово вилученого посвідчення водія не може стягуватися плата.

[Порядок тимчасового вилучення посвідчення водія визначається Кабінетом Міністрів України.](#)

(Кодекс доповнено статтею 265-1 згідно із Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 265-2](#). Тимчасове затримання транспортних засобів

У разі наявності підстав вважати, що водієм вчинено порушення, передбачені частинами першою, другою, третьою, п'ятою і шостою статті 121, статтями 121-1, 126, частинами першою, другою, третьою і четвертою статті 130, статтями 132-1, 206-1 цього Кодексу, працівник Державної автомобільної інспекції тимчасово затримує транспортний засіб шляхом блокування або доставляє його для зберігання на спеціальний майданчик чи стоянку (якщо розміщення затриманого транспортного засобу суттєво перешкоджає дорожньому руху), в тому числі за допомогою спеціального автомобіля - евакуатора. Про тимчасове затримання робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення.

Після тимчасового затримання транспортного засобу працівник Державної автомобільної інспекції зобов'язаний надати особі можливість повідомити про тимчасове затримання транспортного засобу та своє місцезнаходження іншу особу за власним вибором і вжити заходів щодо повернення автомобіля до місця постійної дислокації, а також забороняє експлуатацію транспортного засобу до усунення несправностей, виявлених у процесі його огляду.

Транспортний засіб може бути тимчасово затриманий на строк до вирішення справи про адміністративне правопорушення, але не більше трьох днів з моменту такого затримання.

Після закінчення триденного строку тимчасового затримання транспортного засобу особа має право звернутися за отриманням тимчасово затриманого транспортного засобу. Таке звернення особи є обов'язковим для його виконання незалежно від стадії вирішення справи про адміністративне правопорушення.

За подання такого звернення та повернення особі тимчасово затриманого транспортного засобу не може стягуватися плата.

[Порядок тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках та стоянках](#) визначається Кабінетом Міністрів України.

(Кодекс доповнено статтею 265-2 згідно із Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 265-3.](#) Тимчасове вилучення талона про проходження державного технічного огляду або ліцензійної картки на транспортний засіб

У разі експлуатації транспортного засобу, що має несправності гальмової системи, рульового управління, тягово-зчіпного пристрою, зовнішніх світлових приладів (темної пори доби), або не укомплектований відповідно до призначення чи має інші технічні несправності, з якими відповідно до встановлених правил експлуатація їх забороняється, або переобладнаний з порушенням відповідних правил, норм і стандартів, або є таким, що своєчасно не пройшов державного технічного огляду, - працівник Державної автомобільної інспекції тимчасово вилучає талон про проходження державного технічного огляду.

У разі експлуатації транспортного засобу під час надання послуг з перевезення пасажирів або вантажів без відміток у дорожньому листі про проходження щозмінного передрейсового медичного огляду та перевірку технічного стану транспортного засобу, без посвідчення водія відповідної категорії, а також направлення в рейс одного водія при здійсненні пасажирських перевезень на автобусний маршрут протяжністю понад п'ятсот кілометрів працівник Державної автомобільної інспекції тимчасово вилучає ліцензійну картку на транспортний засіб.

Про тимчасове вилучення талона про проходження державного технічного огляду або ліцензійної картки на транспортний засіб складається відповідний акт. [Порядок тимчасового вилучення талона про проходження державного технічного огляду або ліцензійної картки на транспортний засіб](#) визначається Кабінетом Міністрів України.

(Кодекс доповнено статтею 265-3 згідно із Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 266.](#) Відсторонення осіб від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції Особи, які керують транспортними засобами, річковими або маломірними суднами і щодо яких є підстави вважати, що вони перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, підлягають відстороненню від керування цими транспортними засобами, річковими або маломірними суднами та оглядові на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.

Огляд водія (судноводія) на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції, проводиться з використанням спеціальних технічних засобів працівником міліції у присутності двох свідків.

У разі незгоди водія (судноводія) на проведення огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції, працівником міліції з використанням спеціальних технічних засобів або в разі незгоди з його результатами огляд проводиться в закладах охорони здоров'я. Перелік закладів охорони здоров'я, яким надається право проведення огляду особи на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, затверджується управліннями охорони здоров'я місцевих державних адміністрацій. Проведення огляду осіб на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, в інших закладах забороняється.

Огляд осіб на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, здійснюється в закладах охорони здоров'я не пізніше двох годин з моменту встановлення підстав для його здійснення. Огляд у закладі охорони здоров'я та складення висновку за результатами огляду проводиться в присутності працівника міліції.

Кожний випадок огляду осіб на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, у закладі охорони здоров'я реєструється в порядку, визначеному спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі охорони здоров'я.

Огляд особи на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, проведений з порушенням вимог цієї статті, вважається недійсним.

Направлення особи для огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду здійснюються в [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України.

У разі відсторонення особи від керування транспортним засобом, річковим або маломірним судном можливість керування цим транспортним засобом, річковим або маломірним судном надається уповноваженій нею особі, яка має посвідчення водія (судноводія) відповідної категорії та може бути допущена до керування транспортним засобом, річковим або маломірним судном.

(Стаття 266 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001; в редакції Закону [N 586-VI](#) від 24.09.2008; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 885-VI](#) від 15.01.2009)

[Стаття 267.](#) Оскарження заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення

Адміністративне затримання, особистий огляд, огляд речей і вилучення речей та документів, у тому числі посвідчення водія, талона про проходження державного технічного огляду, ліцензійної картки на транспортний засіб, тимчасове затримання транспортного засобу, відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, а також щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, може бути оскаржено заінтересованою особою у вищестоящий орган (вищестоящий посадовій особі) відносно органу (посадовій особі), який застосував ці заходи, прокуророві або до суду.

Оскарження чи опротестування заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення не зупиняє їх виконання.

(Стаття 267 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

ОСОБИ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОВАДЖЕННІ В СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

[Стаття 268.](#) Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності

(Положення частини першої статті 268, за яким обмежується право на вільний вибір особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, як захисника своїх прав, крім адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи втратили чинність як такі, що є неконституційними на підставі Рішення Конституційного Суду [N 13-рп/2000](#) від 16.11.2000)

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі. Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

При розгляді справ про адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 44, статтями 51, 146, 160, 160-2, 173, частиною третьою статті 178, статтями 185, 185-1, статтями 185-7 і 187 цього Кодексу, присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, є обов'язковою. У разі ухилення її від явки на виклик органу внутрішніх справ або судді районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду ця особу може бути органом внутрішніх справ (міліцією) піддано приводу.

Законами України може бути передбачено й інші випадки, коли явка особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, в орган (до посадової особи), який вирішує справу, є обов'язковою.

(Стаття 268 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР [N 316-11](#) від 29.05.85, [N 4452-11](#) від 21.08.87, [N 7445-11](#) від 27.04.89, [N 8918-11](#) від 07.03.90, [N 9166-11](#) від 04.05.90, [N 647-12](#) від 18.01.91, Законами [N 386/96-ВР](#) від 01.10.96, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2635-IV](#) від 02.06.2005, [N 1508-VI](#) від 11.06.2009, [N 2453-VI](#) від 07.07.2010, [N 2808-VI](#) від 21.12.2010)

[Стаття 269.](#) Потерпілий

Потерпілим є особа, якій адміністративним правопорушенням заподіяно моральну, фізичну або майнову шкоду.

Потерпілий має право знайомитися з матеріалами справи, заявляти клопотання, оскаржувати постанову по справі про адміністративне правопорушення.

Потерпілого може бути опитано як свідка відповідно до статті 272 цього Кодексу.

[Стаття 270.](#) Законні представники

Інтереси особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, і потерпілого, які є неповнолітніми або особами, що через свої фізичні або психічні вади не можуть самі здійснювати свої права у справах про адміністративні правопорушення, мають право представляти їх законні представники (батьки, усиновителі, опікуни, піклувальники).

Законні представники мають право знайомитися з матеріалами справи; заявляти клопотання; від імені особи, інтереси якої вони представляють, приносити скарги на рішення органу (посадової особи), який розглядає справу.

[Стаття 271.](#) Захисник

У розгляді справи про адміністративне правопорушення можуть брати участь адвокат, інший фахівець у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи. Ці особи мають право знайомитися з матеріалами справи; заявляти клопотання; за дорученням особи, яка його запросила, від її імені подавати скарги на рішення органу (посадової особи), який розглядає справу, а також мають інші права, передбачені законами України.

Повноваження адвоката на участь у розгляді справи посвідчуються ордером, що його видає адвокатське об'єднання, або відповідною довіреністю на ведення справи.

(Стаття 271 в редакції Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 272.](#) Свідок

Як свідок у справі про адміністративне правопорушення може бути викликана кожна особа, про яку є дані, що їй відомі які-небудь обставини, що підлягають установленню по даній справі.

На виклик органу (посадової особи), у провадженні якого перебуває справа, свідок зобов'язаний з'явитися в зазначений час, дати правдиві пояснення, повідомити все відоме йому по справі і відповісти на поставлені запитання.

[Стаття 273.](#) Експерт

Експерт призначається органом (посадовою особою), в провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення, у разі, коли виникає потреба в спеціальних знаннях.

Експерт зобов'язаний з'явитися на виклик органу (посадової особи) і дати об'єктивний висновок у поставлених перед ним питаннях.

Експерт має право знайомитися з матеріалами справи, що стосуються предмета експертизи, заявляти клопотання про надання йому додаткових матеріалів, необхідних для дачі висновку; з дозволу органу (посадової особи), в провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення, ставити особі, яка притягається до відповідальності, потерпілому, свідкам запитання, що стосуються предмета експертизи; бути присутнім при розгляді справи.

[Стаття 274.](#) Перекладач

Перекладач призначається органом (посадовою особою), в провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення.

Перекладач зобов'язаний з'явитися на виклик органу (посадової особи) і зробити повно й точно доручений йому переклад.

[Стаття 275.](#) Відшкодування витрат потерпілим, свідкам, експертам і перекладачам

Потерпілим, свідкам, експертам і перекладачам відшкодовуються у встановленому порядку витрати, що їх вони зазнали у зв'язку з якою в орган (до посадової особи), в провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення.

За особами, яких викликають як потерпілих, свідків, експертів і перекладачів, зберігається у встановленому порядку середній зарібок за місцем роботи за час їх відсутності у зв'язку з якою в орган (до посадової особи), в провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення.

Глава 22

РОЗГЛЯД СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

[Стаття 276.](#) Місце розгляду справи про адміністративне правопорушення

Справа про адміністративне правопорушення розглядається за місцем його вчинення.

Справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 80, 81, 121 - 126, 127-1 - 129, частинами першою, другою, третьою і четвертою статті 130 і статтею 139 (коли правопорушення вчинено водієм) цього Кодексу, можуть також розглядатися за місцем обліку транспортних засобів або за місцем проживання порушників.

Справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 177 і 178 цього Кодексу, розглядаються за місцем їх вчинення або за місцем проживання порушника.

Адміністративними комісіями справи про адміністративні правопорушення розглядаються за місцем проживання порушника.

Законами України може бути передбачено й інше місце розгляду справи про адміністративне правопорушення.

(Стаття 276 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВП N 316-1 від 29.05.85, [N 1117-11](#) від 16.10.85, [N 7542-11](#) від 19.05.89, [N 1369-12](#) від 29.07.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91; Законами N 3785-12 від 23.12.93, [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 2029-III](#) від 05.10.2000, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2350-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

Стаття 277. Строки розгляду справ про адміністративні правопорушення

Справа про адміністративне правопорушення розглядається в п'ятнадцятиденний строк з дня одержання органом (посадовою особою), правомочним розглядати справу, протоколу про адміністративне правопорушення та інших матеріалів справи.

Справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 42-2, частиною першою статті 44, 44-1, 106-1, 106-2, статтею 162, 173, 173-1, 173-2, 178, 185 і частиною першою статті 185-3, статтями 185-7, 185-10, 188-22, 203 - 206-1, розглядаються протягом доби, статтями 146, 160, 160-2, 185-1, 212-7 - 212-20 - у триденний строк, статтями 46-1, 51, 166-9, 176 і 188-34 - у п'ятиденний строк, а статтями 101-103 цього Кодексу - у семиденний строк.

Законами України може бути передбачено й інші строки розгляду справ про адміністративні правопорушення.

(Частина четверта статті 277 втратила чинність на підставі Закону [N 2808-VI](#) від 21.12.2010) (Стаття 277 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВП N 316-1 від 29.05.85, N 2010-11 від 03.04.86, N 4135-11 від 12.06.87, N 4452-11 від 21.08.87, N 6347-11 від 03.08.88, N 7445-11 від 27.04.89, N 8710-11 від 19.01.90, N 8711-11 від 19.01.90, N 8918-11 від 07.03.90, N 9082-11 від 20.04.90, N 9166-11 від 04.05.90, N 647-12 від 18.01.91, N 661-12 від 28.01.91; Законами N 3039-12 від 03.03.93, N 3890-12 від 28.01.94, N 64/95-ВР від 15.02.95, N 386/96-ВР від 01.10.96, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 662-IV](#) від 03.04.2003 - набуває чинності 01.08.2003 року, [N 1299-IV](#) від 20.11.2003, [N 2635-IV](#) від 02.06.2005, [N 3078-IV](#) від 15.11.2005, [N 3504-IV](#) від 23.02.2006, [N 599-VI](#) від 25.09.2008, [N 1508-VI](#) від 11.06.2009, [N 2258-VI](#) від 18.05.2010) (Стаття 277-1 втратила чинність на підставі Закону [N 2808-VI](#) від 21.12.2010)

Стаття 278. Підготовка до розгляду справи про адміністративне правопорушення

Орган (посадова особа) при підготовці до розгляду справи про адміністративне правопорушення вирішує такі питання:

- 1) чи належить до його компетенції розгляд даної справи;
- 2) чи правильно складено протокол та інші матеріали справи про адміністративне правопорушення;
- 3) чи сповіщено осіб, які беруть участь у розгляді справи, про час і місце її розгляду;
- 4) чи витребувано необхідні додаткові матеріали;
- 5) чи підлягають задоволенню клопотання особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілого, їх законних представників і адвоката.

Стаття 279. Порядок розгляду справи про адміністративне правопорушення

Розгляд справи розпочинається з оголошення складу колегіального органу або представлення посадової особи, яка розглядає дану справу. Головуючий на засіданні колегіального органу або посадова особа, що розглядає справу, оголошує, яка справа підлягає розгляду, хто притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснює особам, які беруть участь у розгляді справи, їх права і обов'язки. Після цього оголошується протокол про адміністративне правопорушення. На засіданні заслуховуються особи, які беруть участь у розгляді справи, досліджуються докази і вирішуються клопотання. У разі участі в розгляді справи прокурора заслуховується його висновок.

Стаття 280. Обставини, що підлягають з'ясуванню при розгляді справи про адміністративне правопорушення

Орган (посадова особа) при розгляді справи про адміністративне правопорушення зобов'язаний з'ясувати: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна дана особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, чи є обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, чи заподіяно майнову шкоду, чи є підстави для передачі матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації, трудового колективу, а також з'ясувати інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

(Стаття 280 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВП N 1117-1 від 16.10.85, Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Стаття 281. Протокол засідання колегіального органу по справі про адміністративне правопорушення

При розгляді колегіальним органом справи про адміністративне правопорушення ведеться протокол, в якому зазначаються:

- 1) дата і місце засідання;
- 2) найменування і склад органу, який розглядає справу;
- 3) зміст справи, що розглядається;
- 4) відомості про явку осіб, які беруть участь у справі;
- 5) пояснення осіб, які беруть участь у розгляді справи, їх клопотання і результати їх розгляду;
- 6) документи і речові докази, досліджені при розгляді справи;
- 7) відомості про оголошення прийнятої постанови і роз'яснення порядку та строків її оскарження.

Протокол засідання колегіального органу підписується головуючим на засіданні і секретарем цього органу.

Стаття 282. Пропозиції про усунення причин та умов, що сприяли вчиненню адміністративних правопорушень

Орган (посадова особа), який розглядає справу, встановивши причини та умови, що сприяли вчиненню адміністративного правопорушення, вносить у відповідний державний орган чи орган місцевого самоврядування, громадську організацію або посадовій особі пропозиції про вжиття заходів щодо усунення цих причин та умов. Про вжиті заходи протягом місяця з дня надходження пропозиції повинно бути повідомлено орган (посадову особу), який вніс пропозицію.

(Стаття 282 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Глава 23

ПОСТАНОВА ПО СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Стаття 283. Зміст постанови по справі про адміністративне правопорушення

Розглянувши справу про адміністративне правопорушення, орган (посадова особа) вносить постанову по справі. Постанова виконавчого органу сільської, селищної, міської ради по справі про адміністративне правопорушення приймається у формі рішення.

Постанова повинна містити: найменування органу (посадової особи), який виніс постанову, дату розгляду справи; відомості про особу, щодо якої розглядається справа; опис обставин, установлених при розгляді справи; зазначення нормативного акта, який передбачає відповідальність за дане адміністративне правопорушення; прийняте по справі рішення.

Якщо при вирішенні питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення органами (посадовими особами), переліченими у пунктах 1-4 статті 213 цього Кодексу, одночасно вирішується питання про відшкодування винним майнової шкоди, то в постанові по справі зазначаються розмір шкоди, що підлягає стягненню, порядок і строк її відшкодування.

Постанова по справі повинна містити вирішення питання про вилучені речі і документи, а також вказівку про порядок і строк її оскарження.

Постанова колегіального органу приймається простою більшістю голосів членів колегіального органу, присутніх на засіданні.

Постанова по справі про адміністративне правопорушення підписується посадовою особою, яка розглянула справу, а постанова колегіального органу - головуючим на засіданні і секретарем цього органу.

У випадках, передбачених законодавством України, про захід стягнення робиться відповідний запис на протоколі про адміністративне правопорушення або постанова оформляється іншим установленим способом.

(Стаття 283 із змінами, внесеними згідно із Законами N 244/94-ВР від 15.11.94, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

Стаття 284. Види постанов по справі про адміністративне правопорушення

По справі про адміністративне правопорушення, орган (посадова особа) вносить одну з таких постанов:

- 1) про накладення адміністративного стягнення;
- 2) про застосування заходів впливу, передбачених статтею 24-1 цього Кодексу;
- 3) про закриття справи.

Постанова про закриття справи вноситься при оголошенні усного зауваження, передачі матеріалів на розгляд громадської організації чи трудового колективу або передачі їх прокурору, органу досудового слідства чи дізнання, а також при наявності обставин, передбачених статтею 247 цього Кодексу.

(Стаття 284 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 1117-11 від 16.10.85; Законами [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 762-IV](#) від 15.05.2003)

[Стаття 285.](#) Оголошення постанови по справі про адміністративне правопорушення і вручення копії постанови

Постанова оголошується негайно після закінчення розгляду справи. Копія постанови протягом трьох днів вручається або висилається особі, щодо якої її винесено.

Копія постанови в той же строк вручається або висилається потерпілому на його прохання.

Копія постанови вручається під розписку. В разі, якщо копія постанови висилається, про це робиться відповідна відмітка у справі.

По справах про порушення митних правил копія постанови вручається особам, щодо яких її винесено, в порядку, встановленому Митним кодексом України.

У випадках, передбачених статтею 258 цього Кодексу, копія постанови уповноваженої посадової особи у справі про адміністративне правопорушення вручається особі, щодо якої її винесено, на місці вчинення правопорушення.

По справах про адміністративне правопорушення, передбачені статтями 174 і 191 цього Кодексу, щодо особи, якій вогнепальну зброю, а також бойові припаси ввірено в зв'язку з виконанням службових обов'язків або передано в тимчасове користування підприємством, установою, організацією, суд надсилає копію постанови, крім того, відповідному підприємству, установі або організації для відома і органу внутрішніх справ для розгляду питання про заборону цій особі користуватися вогнепальною зброєю.

(Частина статті 285 втратила чинність на підставі Закону [N 2808-VI](#) від 21.12.2010) (Стаття 285 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 1508-VI](#) від 11.06.2009) (Статтю 286 виключено на підставі Закону [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

Глава 24

ОСКАРЖЕННЯ І ОПРОТЕСТУВАННЯ ПОСТАНОВИ ПО СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

[Стаття 287.](#) Право оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення

Постанову по справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржено особою, щодо якої її винесено, а також потерпілим.

Постанова районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду (судді) про накладення адміністративного стягнення може бути оскаржена в порядку, визначеному цим Кодексом.

(Стаття 287 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 288.](#) Порядок оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення

Постанову по справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржено:

1) постанову адміністративної комісії - у виконавчий комітет відповідної ради або в районний, районний у місті, міський чи міськрайонний суд, у порядку, визначеному [Кодексом адміністративного судочинства України](#), з особливостями, встановленими цим Кодексом;

2) рішення виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради - у відповідну раду або в районний, районний у місті, міський чи міськрайонний суд, у порядку, визначеному [Кодексом адміністративного судочинства України](#), з особливостями, встановленими цим Кодексом;

3) постанову іншого органу (посадової особи) про накладення адміністративного стягнення - у вищестоящий орган (вищестоящій посадовій особі) або в районний, районний у місті, міський чи міськрайонний суд, у порядку, визначеному [Кодексом адміністративного судочинства України](#), з особливостями, встановленими цим Кодексом.

Постанову про одночасне накладення основного і додаткового адміністративних стягнень може бути оскаржено за вибором особи, щодо якої її винесено, чи потерпілого в порядку, встановленому для оскарження основного або додаткового стягнення;

(Пункт 4 частини першої статті 288 виключено на підставі Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001) (Пункт 5 частини першої статті 288 виключено на підставі Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Скарга подається в орган (посадовій особі), який виніс постанову по справі про адміністративне правопорушення, якщо інше не встановлено законодавством України. Скарга, що надійшла, протягом трьох діб надсилається разом із справою органу (посадовій особі), правомочному відповідно до цієї статті її розглядати.

Постанову уповноваженого органу (посадової особи) про накладення адміністративного стягнення може бути скасовано або змінено за протестом прокурора керівником відповідного органу, а також незалежно від наявності протесту прокурора - керівником вищестоящого органу.

Особа, яка оскаржила постанову у справі про адміністративне правопорушення, звільняється від сплати державного мита.

(Стаття 288 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 2010-11 від 03.04.86, [N 7542-11](#) від 19.05.89; Законами [N 2857-12](#) від 15.12.92, [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 557-XIV](#) від 24.03.99, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 289.](#) Строк оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення

Скаргу на постанову по справі про адміністративне правопорушення може бути подано протягом десяти днів з дня винесення постанови. В разі пропуску зазначеного строку з поважних причин цей строк за заявою особи, щодо якої винесено постанову, може бути поновлено органом (посадовою особою), правомочним розглядати скаргу.

[Стаття 290.](#) Опротестування постанови по справі про адміністративне правопорушення

Постанову по справі про адміністративне правопорушення може бути опротестовано прокурором протягом десяти днів з дня винесення постанови.

(Стаття 290 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 291.](#) Набрання постановою адміністративного органу (посадової особи) у справі про адміністративне правопорушення законної сили

Постанова адміністративного органу (посадової особи) у справі про адміністративне правопорушення набирає законної сили після закінчення строку оскарження (опротестування) цієї постанови, за винятком постанов про застосування стягнення, передбаченого статтею 26 цього Кодексу, а також у випадках накладення штрафу, що стягується на місці вчинення адміністративного правопорушення.

(Стаття 291 в редакції Закону [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 292.](#) Строк розгляду скарги і протесту на постанову по справі про адміністративне правопорушення

Скарга і протест на постанову по справі про адміністративне правопорушення розглядаються правомочними органами (посадовими особами) в десятиденний строк з дня їх надходження, якщо інше не встановлено законами України.

(Стаття 292 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 293.](#) Розгляд скарги і протесту на постанову по справі про адміністративне правопорушення

Орган (посадова особа) при розгляді скарги або протесту на постанову по справі про адміністративне правопорушення перевіряє законність і обґрунтованість винесеної постанови і приймає одне з таких рішень:

- 1) залишає постанову без зміни, а скаргу або протест без задоволення;
- 2) скасовує постанову і надсилає справу на новий розгляд;

- 3) скасовує постанову і закриває справу;
4) змінює захід стягнення в межах, передбачених нормативним актом про відповідальність за адміністративне правопорушення, з тим, однак, щоб стягнення не було посилено.

Якщо буде встановлено, що постанову винесено органом (посадовою особою), неправомочним вирішувати цю справу, то така постанову скасовується і справа надсилається на розгляд компетентного органу (посадової особи).

Стаття 294. Набрання постановою судді у справі про адміністративне правопорушення законної сили та перегляд постанови

Постанова судді у справах про адміністративне правопорушення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги чи протесту прокурора, за винятком постанов про застосування стягнення, передбаченого статтею 32 цього Кодексу, а також постанов, прийнятих за результатами розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185-3 цього Кодексу.

Постанова судді у справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржена особою, яку притягнуто до адміністративної відповідальності, її законним представником, захисником, потерпілим, його представником або на неї може бути внесено протест прокурора протягом десяти днів з дня винесення постанови. Апеляційна скарга, протест прокурора, подані після закінчення цього строку, повертаються апеляційним судом особі, яка її подала, якщо вона не заявляє клопотання про поновлення цього строку, а також якщо у поновленні строку відмовлено.

Апеляційна скарга, протест прокурора подаються до відповідного апеляційного суду через місцевий суд, який виніс постанову. Місцевий суд протягом трьох днів надсилає апеляційну скаргу, протест прокурора разом із справою у відповідний апеляційний суд.

Апеляційний перегляд здійснюється суддею апеляційного суду протягом двадцяти днів з дня надходження справи до суду.

Апеляційний суд повідомляє про дату, час і місце судового засідання особу, яка подала скаргу, прокурора, який приніс протест, інших осіб, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративне правопорушення, не пізніше ніж за три дні до початку судового засідання.

Неявка в судове засідання особи, яка подала скаргу, прокурора, який вніс протест, інших осіб, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративне правопорушення, не перешкоджає розгляду справи, крім випадків, коли є поважні причини неявки або в суду відсутня інформація про належне повідомлення цих осіб.

Апеляційний суд переглядає справу в межах апеляційної скарги. Суд апеляційної інстанції не обмежений доводами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено неправильне застосування норм матеріального права або порушення норм процесуального права.

Апеляційний суд може дослідити нові докази, які не досліджувалися раніше, якщо визнає обґрунтованим ненадання їх до місцевого суду або необґрунтованим відхилення їх місцевим судом.

За наслідками розгляду апеляційної скарги, протесту прокурора суд апеляційної інстанції має право:

- 1) залишити апеляційну скаргу чи протест прокурора без задоволення, а постанову без змін;
- 2) скасувати постанову та закрити провадження у справі;
- 3) скасувати постанову та прийняти нову постанову;
- 4) змінити постанову.

У разі зміни постанови в частині накладення стягнення, в межах, передбачених санкцією статті цього Кодексу, воно не може бути посилено.

Постанова апеляційного суду набирає законної сили негайно після її винесення, є остаточною й оскарженню не підлягає.

Після закінчення апеляційного провадження справа не пізніше ніж у п'ятиденний строк направляється до місцевого суду, який її розглядав.

(Стаття 294 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВП [N 316-11](#) від 29.05.85, [N 2444-11](#) від 27.06.86, [N 4452-11](#) від 21.08.87, [N 6347-11](#) від 03.08.88, [N 6976-11](#) від 14.12.88, [N 7445-11](#) від 27.04.89, [N 8710-11](#) від 19.01.90, [N 8711-11](#) від 19.01.90, [N 8918-11](#) від 07.03.90, [N 9082-11](#) від 20.04.90, [N 9166-11](#) від 04.05.90, [N 647-12](#) від 18.01.91, [N 1413-12](#) від 09.08.91; Законами [N 1255-12](#) від 25.06.91, [N 3582-12](#) від 11.11.93, [N 3888-12](#) від 28.01.94, [N 179/94-ВР](#) від 22.09.94, [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 8/95-ВР](#) від 19.01.95, [N 123/95-ВР](#) від 05.04.95, [N 210/95-ВР](#) від 02.06.95, [N 386/96-ВР](#) від 01.10.96, [N 666/97-ВР](#) від 21.11.97, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 812-XIV](#) від 02.07.99, [N 998-XIV](#) від 16.07.99, [N 1080-XIV](#) від 21.09.99, [N 1381-XIV](#) від 13.01.2000, [N 1685-III](#) від 20.04.2000, [N 1744-III](#) від 18.05.2000, [N 1969-III](#) від 21.09.2000, [N 1986-III](#) від 21.09.2000; [N 2056-III](#) від 19.10.2000, [N 2247-III](#) від 18.01.2001, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2350-III](#) від 05.04.2001, [N 2359-III](#) від 05.04.2001, [N 2550-III](#) від 21.06.2001, [N 2703-III](#) від 20.09.2001, [N 2747-III](#) від 04.10.2001, [N 2787-III](#) від 15.11.2001, [N 2953-III](#) від 17.01.2002, [N 249-IV](#) від 28.11.2002 - набирає чинності 11.06.2003 року, [N 548-IV](#) від 20.02.2003, [N 666-IV](#) від 03.04.2003, [N 676-IV](#) від 03.04.2003, [N 749-IV](#) від 15.05.2003, [N 759-IV](#) від 15.05.2003, [N 1122-IV](#) від 11.07.2003, [N 1128-IV](#) від 11.07.2003, [N 1299-IV](#) від 20.11.2003, [N 1703-IV](#) від 11.05.2004, [N 1745-IV](#) від 03.06.2004, [N 2188-IV](#) від 18.11.2004, [N 2247-IV](#) від 16.12.2004, [N 2322-IV](#) від 12.01.2005, [N 2635-IV](#) від 02.06.2005, [N 2806-IV](#) від 06.09.2005 [N 2899-IV](#) від 22.09.2005, [N 3078-IV](#) від 15.11.2005, [N 3201-IV](#) від 15.12.2005, [N 3336-IV](#) від 12.01.2006, [N 3504-IV](#) від 23.02.2006, [N 534-V](#) від 22.12.2006, [N 577-V](#) від 11.01.2007, [N 695-V](#) від 22.02.2007, [N 1033-V](#) від 17.05.2007; в редакції Закону [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 2453-VI](#) від 07.07.2010)

Стаття 295. Надіслання копії рішення по скарзі або протесту на постанову

Копія рішення по скарзі або протесту на постанову по справі про адміністративне правопорушення протягом трьох днів надсилається особі, щодо якої її винесено. В той же строк копія постанови надсилається потерпілому на його прохання.

Про результати розгляду протесту повідомляється прокуророві.

Стаття 296. Наслідки скасування постанови із закриттям справи про адміністративне правопорушення

Скасування постанови із закриттям справи про адміністративне правопорушення тягне за собою повернення стягнених грошових сум, оплатно вилучених і конфіскованих предметів, а також скасування інших обмежень, зв'язаних з цією постановою. У разі неможливості повернення предмета повертається його вартість.

Відшкодування шкоди, заподіяної громадянину незаконним накладенням адміністративного стягнення у вигляді адміністративного арешту або виправних робіт, провадиться в порядку, встановленому законом.

(Стаття 296 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Стаття 297. Опротестування рішення по скарзі

Рішення по скарзі на постанову по справі про адміністративне правопорушення може бути опротестовано прокурором.

Протест на рішення по скарзі вноситься у вищестоящий орган (вищестоящий посадовій особі) відносно органу (посадової особи), який прийняв рішення по скарзі.

Розділ V. ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ ПРО НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

Глава 25

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 298. Обов'язковість постанови про накладення адміністративного стягнення

Постанова про накладення адміністративного стягнення є обов'язковою для виконання державними і громадськими органами, підприємствами, установами, організаціями, посадовими особами і громадянами.

Стаття 299. Звернення постанови до виконання

Постанова про накладення адміністративного стягнення підлягає виконанню з моменту її винесення, якщо інше не встановлено цим Кодексом та іншими законами України.

При оскарженні або опротестуванні постанови про накладення адміністративного стягнення постанову підлягає виконанню після залишення скарги або протесту без задоволення, за винятком постанов про застосування заходу стягнення у вигляді попередження, а також у випадках накладення штрафу, що стягується на місці вчинення адміністративного правопорушення.

Постанова про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу підлягає примусовому виконанню після закінчення строку, встановленого частиною першою статті 307 цього Кодексу.

Постанова про накладення адміністративного стягнення звертається до виконання органом (посадовою особою), який виніс постанову. (Стаття 299 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 300.](#) Порядок виконання постанови про накладення адміністративного стягнення

Постанова про накладення адміністративного стягнення виконується уповноваженим на те органом у порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законами України.

Постанова про адміністративний арешт виконується органом внутрішніх справ у порядку, встановленому законами України.

У разі винесення кількох постанов про накладення адміністративних стягнень щодо однієї особи кожна постанова виконується окремо.

(Стаття 300 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 301.](#) Відстрочка виконання постанови про накладення адміністративного стягнення

За наявності обставин, що ускладнюють виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді адміністративного арешту чи виправних робіт або роблять її виконання неможливим, орган (посадова особа), який виніс постанову, може відстрочити її виконання на строк до одного місяця.

Відстрочка виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу (за винятком стягнення штрафу на місці вчинення адміністративного правопорушення) здійснюється в порядку, встановленому законом.

(Стаття 301 в редакції Закону [N 2056-III](#) від 19.10.2000)

[Стаття 302.](#) Припинення виконання постанови про накладення адміністративного стягнення

За наявності обставин, зазначених у пунктах 5, 6 і 9 статті 247 цього Кодексу, орган (посадова особа), який виніс постанову про накладення адміністративного стягнення, припиняє її виконання.

[Стаття 303.](#) Давність виконання постанов про накладення адміністративних стягнень

Не підлягає виконанню постанова про накладення адміністративного стягнення, якщо її не було звернуто до виконання протягом трьох місяців з дня винесення. В разі оскарження чи опротестування постанови відповідно до статті 291 цього Кодексу перебіг строку давності зупиняється до розгляду скарги або протесту. У разі відстрочки виконання постанови відповідно до статті 301 цього Кодексу перебіг строку давності зупиняється до закінчення строку відстрочки.

Законами України може бути встановлено й інші, більш тривалі строки для виконання постанов по справах про окремі види адміністративних правопорушень.

(Частина третю статті 303 виключено на підставі Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001)(Стаття 303 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 304.](#) Вирішення питань, зв'язаних з виконанням постанови

Питання, зв'язані з виконанням постанови про накладення адміністративного стягнення, вирішуються органом (посадовою особою), який виніс постанову.

[Стаття 305.](#) Контроль за виконанням постанови про накладення адміністративного стягнення

Контроль за правильним і своєчасним виконанням постанови про накладення адміністративного стягнення здійснюється органом (посадовою особою), який виніс постанову, та іншими органами державної влади в порядку, встановленому законом.

(Стаття 305 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2056-III](#) від 19.10.2000)

Глава 26

ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ВИНЕСЕННЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ

[Стаття 306.](#) Порядок виконання постанови про винесення попередження

Постанова про накладення адміністративного стягнення у вигляді попередження виконується органом (посадовою особою), який виніс постанову, шляхом оголошення постанови порушнику.

Якщо постанова про накладення адміністративного стягнення у вигляді попередження виноситься під час відсутності порушника, йому вручається копія постанови в порядку і строки, передбачені статтею 285 цього Кодексу.

При винесенні адміністративного стягнення у вигляді попередження на місці вчинення порушень, передбачених статтями 116, 116-2, 117 цього Кодексу, воно оформляється способом, встановленим відповідно Міністерством внутрішніх справ України або спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі транспорту.

(Стаття 306 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВП N 7542-11 від 19.05.89, Законами [N 1369-12](#) від 29.07.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008, [N 885-VI](#) від 15.01.2009)

Глава 27

ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО НАКЛАДЕННЯ ШТРАФУ

[Стаття 307.](#) Строки і порядок виконання постанови про накладення штрафу

Штраф має бути сплачений порушником не пізніше як через п'ятнадцять днів з дня вручення йому постанови про накладення штрафу, а в разі оскарження або опротестування такої постанови - не пізніше як через п'ятнадцять днів з дня повідомлення про залишення скарги або протесту без задоволення.

У разі відсутності самостійного заробітку в осіб віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років, які вчинили адміністративне правопорушення, штраф стягується з батьків або осіб, які їх замінюють.

Штраф, накладений за вчинення адміністративного правопорушення, вноситься порушником в установу банку України, за винятком штрафу, що стягується на місці вчинення правопорушення, якщо інше не встановлено законодавством України.

(Стаття 307 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВП N 7542-11 від 19.05.89, [N 1369-12](#) від 29.07.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91; Законами [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 196/96-ВР](#) від 15.05.96, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 308.](#) Примусове виконання постанови про стягнення штрафу

У разі несплати правопорушником штрафу у строк, встановлений частиною першою статті 307 цього Кодексу, постанова про накладення штрафу надсилається для примусового виконання до відділу державної виконавчої служби за місцем проживання порушника, роботи або за місцезнаходженням його майна в порядку, встановленому законом.

У порядку примусового виконання постанови про стягнення штрафу за вчинення адміністративного правопорушення з правопорушника стягується:

подвійний розмір штрафу, визначеного у відповідній статті цього Кодексу;

витрати на облік зазначених правопорушень. Розмір витрат на облік правопорушень визначається Кабінетом Міністрів України.

(Частина друга набирає чинності з 1 січня 2009 року шодостягнення подвійного розміру штрафу при примусовому виконанні постанови у справі про адміністративне правопорушення згідно із Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)(Стаття 308 в редакції Закону [N 2056-III](#) від 19.10.2000; із змінами, внесеними згідно із Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 309.](#) Виконання постанови про накладення штрафу, який стягується на місці вчинення адміністративного правопорушення

При стягненні штрафу відповідно до статті 258 цього Кодексу на місці вчинення адміністративного правопорушення порушникові видається квитанція встановленого зразка, яка є документом суворой фінансової звітності.

У разі несплати штрафу на місці вчинення адміністративного правопорушення провадження в справі, а потім виконання постанови

здійснюється в порядку, передбаченому цим Кодексом.

(Стаття 309 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 7542-11 від 19.05.89)

[Стаття 310.](#) Закінчення провадження по виконанню постанови про накладення штрафу

Постанова про накладення штрафу, за якою стягнення штрафу проведено повністю, з відміткою про виконання повертається органів (посадовій особі), який виніс постанову.

Глава 28

ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ОПЛАТНЕ ВИЛУЧЕННЯ ПРЕДМЕТА

[Стаття 311.](#) Органи, що виконують постанови про оплатне вилучення предмета

Постанова про оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, виконується державним виконавцем.

(Частину другу статті 311 виключено на підставі Закону [N 148/96-ВР](#) від 25.04.96)(Стаття 311 із змінами, внесеними згідно із Законами N 148/96-ВР від 25.04.96, [N 2056-III](#) від 19.10.2000)

[Стаття 312.](#) Виконання постанови про оплатне вилучення предмета

Предмет, вилучений на підставі постанови про його оплатне вилучення, здається державним виконавцем для реалізації в порядку, встановленому законом.

Суми, виручені від реалізації оплатно вилученого предмета, відповідно до статті 28 цього Кодексу передаються колишньому власникові з відрахуванням витрат, пов'язаних з проведенням виконавчих дій.

(Стаття 312 в редакції Закону [N 2056-III](#) від 19.10.2000)

Глава 29

ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО КОНФІСКАЦІЮ ПРЕДМЕТА, ГРОШЕЙ

(Назва глави 29 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 1255-12](#) від 25.06.91)

[Стаття 313.](#) Органи, що виконують постанови про конфіскацію предмета, грошей

Постанови про конфіскацію предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, та грошей, одержаних внаслідок вчинення адміністративного правопорушення, виконуються державними виконавцями в порядку, встановленому законом.

(Стаття 313 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 2010-11 від 03.04.86, [N 2444-11](#) від 27.06.86, [N 3282-11](#) від 19.12.86, [N 4134-11](#) від 12.06.87, [N 6976-11](#) від 14.12.88, [N 7445-11](#) від 27.04.89, [N 8711-11](#) від 19.01.90, [N 158-12](#) від 03.08.90, [N 1413-12](#) від 09.08.91; Законами [N 1255-12](#) від 25.06.91, N 3806-12 від 24.12.93, [N 179/94-ВР](#) від 22.09.94, [N 244/94-ВР](#) від 15.11.94, [N 64/95-ВР](#) від 15.02.95, [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, [N 148/96-ВР](#) від 25.04.96, [N 323/96-ВР](#) від 12.07.96, [N 386/96-ВР](#) від 01.10.96, [N 497/96-ВР](#) від 14.11.96, [N 352-XIV](#) від 23.12.98, [N 998-XIV](#) від 16.07.99, [N 1587-III](#) від 23.03.2000, [N 1744-III](#) від 18.05.2000, [N 1969-III](#) від 21.09.2000; в редакції Закону [N 2056-III](#) від 19.10.2000)

[Стаття 314.](#) Порядок виконання постанови про конфіскацію предмета, грошей

Виконання постанови про конфіскацію предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, грошей, одержаних внаслідок вчинення адміністративного правопорушення, здійснюється шляхом вилучення конфіскованого предмета і примусового безоплатного звернення цього предмета у власність держави.

(Частину другу статті 314 виключено на підставі Закону [N 2342-III](#) від 05.04.2001)(Стаття 314 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1255-12 від 25.06.91, [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 315.](#) Порядок реалізації конфіскованих предметів, грошей

Реалізація конфіскованих предметів, які стали знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, грошей, одержаних внаслідок вчинення адміністративного правопорушення, провадиться в порядку, встановленому законами України.

(Стаття 315 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1255-12 від 25.06.91, [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 316.](#) Закінчення провадження по виконанню постанови про конфіскацію предмета, грошей

Постанова про конфіскацію предмета, грошей з відміткою про виконання повертається до суду, який виніс постанову.

(Стаття 316 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1255-12 від 25.06.91, [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Глава 30

ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ПОЗБАВЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРАВА

[Стаття 317.](#) Органи, що виконують постанову про позбавлення спеціального права

Постанова про позбавлення права керування транспортними засобами виконується посадовими особами органів внутрішніх справ, зазначеними у пунктах 2 і 3 частини другої статті 222 цього Кодексу.

Постанова про позбавлення права керування річковими і маломірними судами виконується начальником Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступниками, капітаном річкового порту.

Постанова про позбавлення права полювання виконується зазначеними у частині другій статті 242 цього Кодексу посадовими особами органів, мисливського господарства.

(Стаття 317 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 2010-11 від 03.04.86, Законами [N 81/96-ВР](#) від 06.03.96, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 2686-III](#) від 13.09.2001, [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 318.](#) Порядок виконання постанови про позбавлення права керування транспортним засобом, річковим або маломірним судном

У разі винесення постанови про позбавлення права керування транспортним засобом, річковим або маломірним судном вилучене посвідчення водія (свідоцтво, диплом) особі, щодо якої застосовано даний захід адміністративного стягнення, не повертається.

Дія виданого замість вилученого посвідчення водія (свідоцтва, диплома) тимчасового дозволу на право керування транспортним засобом, річковим або маломірним судном продовжується до закінчення строку, встановленого для подання скарги, або до прийняття рішення по скарзі.

Якщо в результаті розгляду скарги буде прийнято рішення про скасування постанови і закриття справи або про заміну позбавлення права керування транспортним засобом, річковим або маломірним судном іншим заходом стягнення (пункти 3 і 4 частини першої статті 293 цього Кодексу), вилучене посвідчення водія (свідоцтво, диплом) повертається особі, у якій його було вилучено.

(Стаття 318 із змінами, внесеними згідно з Указом ПВР N 7542-11 від 19.05.89; Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 319.](#) Порядок виконання постанови про позбавлення права полювання

Виконання постанови про позбавлення права полювання провадиться шляхом вилучення посвідчення мисливця.

У разі ухилення особи, позбавленої права полювання, від здачі посвідчення мисливця органи мисливського господарства, вилучення посвідчення мисливця провадять у встановленому порядку.

Порядок вилучення посвідчення мисливця встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі лісового господарства.

(Стаття 319 із змінами, внесеними згідно із Законами N 81/96-ВР від 06.03.96, [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 1122-IV](#) від 11.07.2003)(Статтю 320 виключено на підставі Закону [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

[Стаття 321.](#) Обчислення строків позбавлення спеціального права

Водії транспортних засобів, судноводії і особи, що порушили правила полювання, вважаються позбавленими спеціального права з дня винесення постанови про позбавлення цього права. Якщо зазначені особи, які позбавлені спеціального права, ухиляються від здачі документа,

що посвідчує це право, то строк позбавлення їх спеціального права обчислюється з дня здачі або вилучення такого документа. Після закінчення призначеного строку позбавлення спеціального права особі, щодо якої застосовано даний захід адміністративного стягнення, повертаються в установленому порядку вилучені в неї документи. Вилучене посвідчення водія транспортного засобу повертається особі, яку було позбавлено права керування транспортними засобами, після успішного складання нею в Державній автомобільній інспекції іспитів для отримання права керування.

(Стаття 321 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 1369-12 від 29.07.91, [N 1818-12](#) від 15.11.91; Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)
Глава 30-А

ПРОВАДЖЕННЯ ПРО ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВИ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ГРОМАДСЬКИХ РОБІТ

[Стаття 321-1.](#) Виконання постанови про застосування громадських робіт

Постанова районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду (судді) про застосування громадських робіт надсилається на виконання органу Державного департаменту України з питань виконання покарань не пізніше наступного дня після її винесення.

Виконання стягнення у вигляді громадських робіт здійснюється на основі участі порушників у суспільно корисній праці, види якої визначають органи місцевого самоврядування.

[Стаття 321-2.](#) Обчислення строку відбування громадських робіт

Строк стягнення у виді громадських робіт обчислюється в годинах, протягом яких порушник виконував визначену суспільно корисну працю.

Громадські роботи виконуються не більш як чотири години на день, а неповнолітніми - дві години на день.

[Стаття 321-3.](#) Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування порушником громадських робіт

На власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування порушником громадських робіт покладається:

погодження з органом Державного департаменту України з питань виконання покарань переліку об'єктів, на яких порушники відбувають громадські роботи, та видів цих робіт;

контроль за виконанням порушниками визначених для них робіт;

своєчасне повідомлення органів, що видають виконанням даного виду стягнення, про ухилення порушника від відбування стягнення;

ведення обліку та інформування органів, що видають виконанням даного стягнення, про кількість відпрацьованих порушником годин.

[Стаття 321-4.](#) Наслідки ухилення особи від відбування громадських робіт

У разі ухилення порушника від відбування громадських робіт постановою судді невідбутий строк громадських робіт може бути замінено адміністративним арештом з розрахунку один день арешту за п'ять годин громадських робіт, але не більш як на п'ятнадцять днів.

(Кодекс доповнено главою 30-А згідно із Законом [N 586-VI](#) від 24.09.2008)

Глава 31

ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ВИПРАВНИХ РОБІТ

[Стаття 322.](#) Виконання постанови про застосування виправних робіт

Постанова районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду (судді) про застосування виправних робіт надсилається центральному органу виконавчої влади з питань виконання покарань на виконання не пізніш як наступного дня після її винесення.

Виправні роботи відповідно до статті 31 цього Кодексу відбуваються за місцем постійної роботи порушника.

На підставі постанови про виправні роботи із заробітку порушника провадяться відрахування в доход держави протягом строку відбування адміністративного стягнення в розмірі, визначеному постановою.

(Стаття 322 із змінами, внесеними згідно із Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 1254-VI](#) від 14.04.2009)

[Стаття 323.](#) Обчислення строку відбування виправних робіт

Відбування виправних робіт обчислюється часом, протягом якого порушник працював і з його заробітку провадилось відрахування.

Кількість днів, відпрацьованих порушником, має бути не менше кількості робочих днів, що припадають на встановлений районним, районним у місті, міським чи міськрайонним судом (суддею) календарний строк стягнення. Якщо порушник не відпрацював зазначеної кількості робочих днів і відсутні підстави для зарахування невідпрацьованих днів у строк стягнення, відбування виправних робіт триває до повного відпрацювання порушником належної кількості робочих днів.

У строк відбування стягнення зараховується час, протягом якого порушник не працював з поважних причин і йому відповідно до закону виплачувалась заробітна плата. До цього строку також зараховується час хвороби, час, наданий для догляду за хворим, і час проведений у відпустці по вагітності і родах. Час хвороби, спричиненої сп'янінням або діями, зв'язаними з сп'янінням, до строку відбування виправних робіт не зараховується.

(Стаття 323 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 324.](#) Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування порушником виправних робіт

На власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування порушником виправних робіт покладається:

правильне і своєчасне провадження відрахувань із заробітку порушника в доход держави і своєчасний переказ відрахованих сум у встановленому порядку;

трудове виховання порушника;

повідомлення органів, що видають виконанням даного виду стягнення, про ухилення порушника від відбування стягнення.

(Стаття 324 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 325.](#) Наслідки ухилення особи від відбування виправних робіт, застосованих за вчинення дрібного хуліганства

У разі ухилення особи від відбування виправних робіт, застосованих за вчинення дрібного хуліганства, постановою судді невідбутий строк виправних робіт може бути замінено штрафом від трьох до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або адміністративним арештом з розрахунку один день арешту за три дні виправних робіт, але не більш як на п'ятнадцять днів.

(Стаття 325 із змінами, внесеними згідно із Законами N 55/97-ВР від 07.02.97, [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

Глава 32

ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО АРЕШТУ

[Стаття 326.](#) Виконання постанови про застосування адміністративного арешту

Постанова районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду (судді) про застосування адміністративного арешту виконується негайно після її винесення.

(Стаття 326 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 327.](#) Порядок відбування адміністративного арешту

Осіб, підданих адміністративному арешту, тримають під вартою в місцях, що їх визначають органи внутрішніх справ. При виконанні постанови про застосування адміністративного арешту арештовані піддаються особистому оглядові.

Строк адміністративного затримання зараховується до строку адміністративного арешту.

Відбування адміністративного арешту провадиться за правилами, встановленими законами України.

(Стаття 327 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2342-III](#) від 05.04.2001)

[Стаття 328.](#) Трудове використання осіб, підданих адміністративному арешту

Особи, піддані адміністративному арешту за правопорушення, передбачені частиною першою статті 44, статтями 173, 173-2, частиною третьою статті 178, статтею 185, частиною другою статті 185-1 і частиною першою статті 185-3 цього Кодексу, використовуються на фізичних роботах.

Організація трудового використання осіб, підданих адміністративному арешту, покладається на виконавчі органи сільських, селищних, міських рад.

Особам, підданим адміністративному арешту, за час перебування під арештом заробітна плата за місцем постійної роботи не виплачується. (Стаття 328 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР N 316-11 від 29.05.85, [N 4452-11](#) від 21.08.87, [N 6347-11](#) від 03.08.88, [N 9166-11](#) від 04.05.90, Законами [N 2342-III](#) від 05.04.2001, [N 759-IV](#) від 15.05.2003, [N 2635-IV](#) від 02.06.2005)

Глава 33

ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ В ЧАСТИНІ ВІДШКОДУВАННЯ МАЙНОВОЇ ШКОДИ

[Стаття 329.](#) Порядок і строк виконання постанови в частині відшкодування майнової шкоди

Постанова по справі про адміністративне правопорушення в частині відшкодування майнової шкоди виконується в порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законами України.

Постанова по справі про адміністративне правопорушення в частині відшкодування майнової шкоди є виконавчим документом.

Майнова шкода має бути відшкодована порушником не пізніше як через п'ятнадцять днів з дня вручення йому копії постанови (стаття 285), а в разі оскарження або опротестування такої постанови - не пізніше як через п'ятнадцять днів з дня повідомлення про залишення скарги або протесту без задоволення.

(Стаття 329 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2056-III](#) від 19.10.2000)

[Стаття 330.](#) Наслідки невиконання постанови в частині відшкодування майнової шкоди

У разі невиконання постанови по справі про адміністративне правопорушення в частині відшкодування майнової шкоди у строк, установлений частиною третьою статті 329 цього Кодексу, вона надсилається для стягнення збитків у порядку виконавчого провадження.

(Стаття 330 із змінами, внесеними згідно із Законом [N 2056-III](#) від 19.10.2000)

Заступник Голови Президії
Верховної Ради Української РСР В. ШЕВЧЕНКО
Секретар Президії
Верховної Ради Української РСР М. ХОМЕНКО

м.Київ, 7 грудня 1984 року
N 8073-Х

([ст.1 - ст.212-2](#))